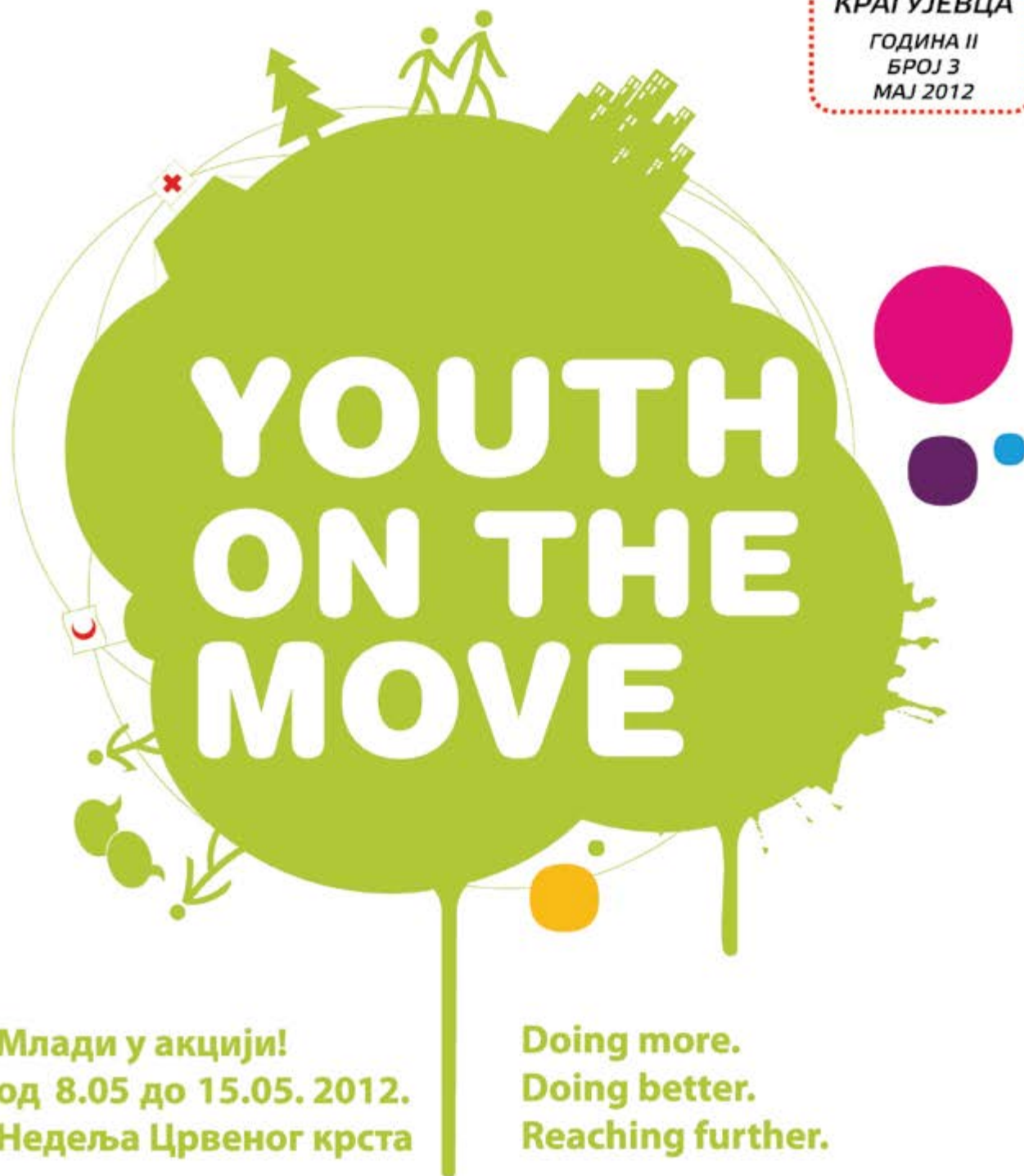

У служби хуманости

ЧАСОПИС
ЦРВЕНОГ
КРСТА
КРАГУЈЕВЦА

ГОДИНА II
БРОЈ 3
МАЈ 2012

Млади у акцији!
од 8.05 до 15.05. 2012.
Недеља Црвеног крста

Doing more.
Doing better.
Reaching further.

Црвени крст Крагујевац

Реч председника Црвеног крста Крагујевца

Прим. Др. Стеван Китанић

Помагати увек - то је била моја идеја водиља у тренутку када сам Црвени крст изабрао као свог пријатеља, за место у коме сам могао да проверим своју идеју хуманости, своју жељу да део слободнога времена, знања и снаге посветим хуманитарном раду, пружању помоћи, дружењу са људима различитога узраста и образовања, али увек са једним циљем – наћи се неке онда када потребе надмашују

његове могућности.

Поред свих проблема који нас прате, Црвени крст Крагујевца и његови волонтери свих узраста сачували су оно надахнуће које краси хуманог човека. Нашли су снаге да не напусте Организацију, да се у сваком тренутку одазову потребама терена и оних наших суграђана који пате. То посебно доказује зима која је иза нас, коју су карактерисале енормне падавине и ниске температуре, која ипак није спречила волонтере Црвеног крста да пешице иду и пруже помоћ. На то сам посебно поносан – јер смо још једном показали да реагујемо први, на време и најшире. Наши млади чланови присутни су на свим местима где треба помоћи, едуковати, организовати не само своје вршњаке већ и на терену својим примером организовати било акције добровољног давања крви, едукације о првој помоћи, акције солидарности и др. То посебно подржавам, јер сам као лекар специјалиста увек непосредно радио на спасавању људских живота и стално био у ситуацији да тражим и дајем крв људима и деци којих сигурно сада не би било да није било тих доза.

Једном речју – активисти и волонтери Црвеног крста, а посебно млади, су ударна снага наше Организације.

Најискреније честитке поводом Недеље Црвеног крста!

МЛАДИ ВОЛОНТЕРИ У АКЦИЈИ

Дивно је помагати другима

Штампање Билтена помогао је Град Крагујевац.

ИЗ САДРЖАЈА

Реч председника.....	2
Реч уредника.....	3
Прослава јубилеја.....	4
Фебруар 2012.....	10
Насиљенадстаријима.....	17
Светски дан здравља.....	20
Селу у походе.....	20
Промоција хуманих вредности.....	28
Добитници признања.....	30

Издавач
Црвени крст Крагујевац

За издавача
Невенка Богдановић

Главни и одговорни уредник
Др Љубиша Милојевић

Издавачки одбор
Др Љубиша Милојевић,
председник, Прим. Др
Стеван Китанић, Мр Живана
Гавриловић, Катарина
Мировић, Милка Игњатовић,
Милица Спасенић, Радмила
Милановић, Милош Ћоровић,
Момчило Ћукић, Предраг
Илић, Слободан Којић

Графички дизајн
Никола Богдановић

Лектор
Марица Патрновић

Штампа
Штампарија "Спектар 7",
Крагујевац

Тираж
500 комада

Адреса редакције
Ул. Светозара Марковића
бр.7,
34 000 Крагујевац, Србија
Тел.+381 34 332-617, 331-
737
e-mail: kontakt@ckkg.org.rs

ISSN 2217-7655

Бесплатан примерак

Реч уредника

Др. Љубиша
Милојевић

Били смо веома срећни, када смо, после 135 година дуге историје Црвеног крста Крагујевац, прошлог децембра, успели да издамо први двоброј часописа: "У СЛУЖБИ ХУМАНОСТИ". Њиме смо вредновали високи хуманитарни рад ове организације у последњих пет година. Сматрали смо да је ранија, изузетна, црвенокрсташка делатност, пуних 130 лета, добро презентирана капиталном монографијом угледних аутора.

Јако смо радосни што актуелним БРОЈЕМ ЧАСОПИСА, иако у тешким финансијским условима, успевамо да наставимо сложен а врло користан пројекат афирмације рада великог броја волонтера ове организације, чланова Секретаријата Црвеног крста Града и свих оних бројних људи којима је ДОБРОЧИНИТЕЉСКА активност на срцу, ради побољшања квалитета живота оних према којима је наша ангажованост, сходно познатим принципима Црвеног крста - усмерена. Уверени смо да ће овако концепиран часопис деловати подстицајно, нарочито, на младе активисте Црвеног крста којих је у нашој средини све више, али да ће побудити пажњу и оних - који имају економске могућности да нас у овом добротворном раду подрже.

Садашњи број часописа актуелизоваће реферате везане за нашу, наведену, важну годишњицу: текст писма председника Црвеног крста Србије, проф. др Драгана Радовановића, обраћање председника Скупштине града Саше Миленића и говор добитника великог признања "Златно перо" новинара Бранка Станковића. Онда, презентираће свесрдно укључивање свога чланства у решавању конкретних проблема на селу и граду изазваних снежним падавинама током проглашеног ванредног

стања. Такође, бележиће бројне активности на повећању давалаштва крви, на подизању еколошке културе, здравствене културе, неговању здравих стилова живота, али и на спровођењу програма превенције трговине људима и др. Посебно ћемо, у овој години, посвећеној старијим лицима, под слоганом: "Додати живот годинама", истаћи потребу да се током младости и у зрело доба елиминишу ризични фактори по здравље - како би сама старост била пожељно здрава.

Указаћемо и посебно подсетити на традиционално и достојанствено овогодишње исказивање поштовања према др Елизабет Рос и другим иностраним здравственим радницима умрлим током Првог светског рата, лечећи српске болеснике, сахрањеним, на крагујевачком гробљу, ал' и дати прилику Марики Бакер, психологу - стажисткињи из Италије, да нам пренесе своје утиске при боравку у нашем граду.

У мору врхунских резултата Црвеног крста нашег града, који нас радују, морамо навести две тужне вести. Умрла су нам два изузетно активна председника наше Организације: Никола Петровић и Боривоје Ракић. Наравно, њихове мисли преточене у идеје водиље значеће нам много и у будућем раду.

Урадило се доста, но пошто часопис има мало страна, све се не може наћи између његових корица, ал' и то што је унето може се сматрати довољним, за инспирацију другима - да буду у хуманом раду са нама, да буду у духу имена часописа - У СЛУЖБИ ХУМАНОСТИ!

Део редакције у тренутку пристизања првог двоброја часописа.

Свечаност поводом 135 година постојања и рада Црвеног крста Крагујевца

Традицију дугу 135 година и исто толико дуг за-пажени рад на пољу хуманости, у присуству бројних гостију, обележила је организација Црвеног крста Крагујевца, скромном свечаношћу у Скупштинској сали зграде Града, 16. децембра 2011. године. Био је то дан када је Црвени крст у Крагујевцу славио своје (пре толико година) уцртавање првих мапа хуманости, а којима је потом ходило на хиљаде професионалаца и добронамерних људи, помажући својим суграђанима да воде лепши и здравији живот

Ову значајну свечаност поводом 135 год. постојања и рада најстарије хуманитарне организације у Крагујевцу и у Србији, увеличали су својим присуством следећи пријатељи и гости из земље и иностранства: председник Скупштине Града Крагујевца господин Саша Миленић, чланови Градског већа са својим сарадницима, представник Међународног комитета Црвеног крста госпођа Јелица Богдановић, представник Међународне федерације Црвеног крста и Црвеног полумесеца господин Урош Смиљанић, секретар Црвеног крста Мостар – Ален Кајтаз, руководство Црвеног крста Охрид - Сашо Точков, Антонио Додевски и Игор Наумоски, директор Дома за децу и младе из Кијова (Чешка) Мр Зденек Кунц са својим сарадницима, представници Епархије шумадијске, Шумадијског округа, представници организација Црвеног крста из других градова и општина, представници свих образовних, здравствених и културних установа и институција, бројни волонтери, сарадници, пријатељи наше Организације и добитник признања «Златно перо», новинар Бранко Станковић. Присутне госте је поздравио пригодним обраћањем председник Црвеног крста Крагујевац, прим. др Стеван Китанић.

Обраћање председника Црвеног крста Крагујевца

Том приликом је секретар Црвеног крста, госпођа Невенка Богдановић у изјави медијима истакла да 135 година рада и постојања обавезује, јер ова организација постоји захваљујући Крагујевчанкама и Крагујевчанима. “На нама је да наставимо њихов пут, пут толеранције, милосрђа, хуманости и солидарности, да и даље будемо у служби Крагујевца”, рекла је Невенка Богдановић.

Током свечаности је наглашено да је крагујевачки Црвени крст веома поносан што се на месту председника Црвеног крста Србије налази изузетно цењени стручњак у области хирургије - проф. др Драган Радовановић, који свечаности није могао да присуствује јер се налазио на усавршавању у Америци, **те је том приликом прочитан, текст који је проф. Радовановић упутио Црвеном крсту Крагујевац поводом јубилеја:**

Поштоване Даме и Господо, драги Црвенкрсташи,

Црвени крст Крагујевца спада међу најстарије организације Црвеног крста у Србији, сведок је и учесник свих догађаја везаних за Црвени крст у Србији практично од самог почетка. Крагујевац и Шумадија су као централни део Србије, не само географски него културно, економски и цивилизацијски дали велики допринос обнови и развоју наше државе у 19. и 20. веку.

Хуманитарна идеја као саставни део нових цивилизацијских тековина деветнаестог века одмах се примила у Србији, и наравно Крагујевцу као последица потребе нашег народа да изрази своју дубоко хума-

Гости из иностранства

ну природу. Непрекинуто трајање Црвеног крста у Србији и Крагујевцу пуних 136 односно 135 година говори да је несебично помагање онима којима је потребна помоћ саставни део наше природе и нашег бића, а не израз тренутка и краткотрајног заноса. Дуговечност Црвеног крста у нас говори и о још једној важној чињеници, а то је да искушења времена и многобројне тешке, некада безизлазне ситуације, никада нису довеле у питање морал и човечност изражених кроз доследно поштовање основних принципа Међународног покрета. Историјски примери ових речи приказани су у Музеју Међународног Црвеног крста и Црвеног полумесеца у Женеви као путоказ који треба следити.

У Крагујевцу „граду у Земљи сељака на брдовитом Балкану, где чета ђака умире мученичком смрћу у једном дану“, како каза наша позната песникиња, смрт и патања нису покорили гордост, људскост и хуманост, напротив она траје кроз сто тридесет петогодишњу непрекинуту колону хиљада волонтера који негују рањене и тифусом заражене, хране гладне и очајне, сакупљају крв за болесне, помажу старе, подучавају децу и омладину, чувају успомену на Енглеске и Шкотске хероине из Првог Светског рата, и тако редом....

Крај календарске године је време када се сумирају активности, резултати и успеси у протеклој години. За годину која одлази можемо рећи да нам је донела многе изазове и задатке које смо успешно решавали. Постојећа светска економска криза која има велики утицај на нашу свакодневицу условила је да су околности у којима ради Црвени крст у Србији буду веома сложене и деликатне. И поред тога, Црвени крст је остварио своје обавезе и испунио задатке. Споменућу само неке: основне програмске активности се спроводе у свих 186 организација уз максимално поштовање процедура и транспарентности рада, финансијска средства су обезбеђивана уз велике напоре, чак је Црвени крст Србије постао примарни корисник Глобал фонда за пројекат борбе против туберкулозе, у пуној мери је остварен партнерски однос са Владом и њеним министарствима у разноврсним облицима програмских активности (Министарство здравља, Министарство рада и социјалне политике, Министарство за Косово и Метохију, Министарство унутрашњих послова, Агенција за безбедност саобраћаја итд.), обезбеђена су средства за рад народних кухиња (30000 корисника у 76 средина), дистрибуирана је помоћ за социјално најугроженије у 72 најсиромашније средине у Србији, дистрибуирани су пакети хране и хигијене за најугроженије на КиМ, 900 деце из социјално угрожених средина и са КиМ боравило је на опоравку у Летњој школи у Баошићу.

Освојено је пети пут за редом прво место на Европском такмичењу у указивању прве помоћи, програм борбе против трговине људима добио је међународна признања, у пуној мери је доказана снага и компетентност Националног друштва на међународном плану кроз учешће наших представника у раду најзначајних тела и органа Међународног покрета.

Слика о Црвеном крсту у Србији у очима јавности је још више унапређена кроз 845 минута телевизијских при-

лога и преко 2.000 новинских чланака. Основан је Музеј Црвеног крста Србије у години која је касније проглашена од стране Међународног покрета за Годину очувања историјског наслеђа Националних друштава. И још много тога што наравно не може да стане у кратко време, а говори о бројности активности и поред сложених економских и социјалних околности. У свим активностима снажан допринос је дао Црвени крст Крагујевца великим и несебичним радом бројних волонтера и наравно високо компетентних професионалаца.

У години Волонтера међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, користим прилику да се захвалим волонтерима Црвеног крста Крагујевца за постигнуте резултате и велики труд који свакодневно улажу у намери да помогну онима којима је то најпотребније. Волонтерство је највећа снага и вредност Црвеног крста које му осигурава садашњост и обезбеђује будућност, а имајући у виду да више од педест посто наших волонтера чине млади успешна будућност Црвеног крста у Србији је загарантована.

Председник Црвеног крста Србије Проф Драган Радовановић

На крају драги слављеници, честитам јубилеј, са жељом да још дуго браните хуманост и људско достојанство.

Председник Црвеног крста Србије
Проф Драган Радовановић

У име градског парламента и у своје име, председник Скупштине града Саша Миленић се захвалио Црвеном крсту на свему што је чинио и чини за наш град и суграђане. Овде имате прилику да прочитате обраћање председника Скупштине Града Крагујевца.

Драги суграђани,

Ми улазимо у атмосферу празничног расположења, свечаности, поводом краја ове и почетка наредне године, која увек својом новашћу доноси посебна очекивања, побуђује наде. Део те свечане атмосфере је и одлука Скупштине града Крагујевца донета на последњој редовној седници, да наредну, 2012. годину прогласи «Годином шумадијских архива и могућности Крагујевца». Наредна година је битна и због тога што се неке изузетно важне националне и међународно значајне инвестиције у Крагујевцу финализују управо у току наредне, 2012. године. И заиста, могућности ми доживљавамо првенствено у економској сфери, као тему

Саша Миленић, председник Скупштине Града Крагујевца

нарастања социјалних шанси, предузетничких могућности, као тему која се тиче квалитета живота и економског стандарда. Управо због тога, у овој Одлуци Скупштина града проналази повода да помене и дубље основе могућности које Крагујевац и сабира, помињући шумадијске архиве - те албуме сећања на историју овога града и његовог регионалног окружења. А она је изузетно далекосежна и изузетно значајна за наше друштвено опредељење, за наш осећај припадности, за наш идентитет, изузетно значајна за наше право осмишљавање поља могућности и хоризонта наде, који пред собом разигравамо. Та историја је тако дуга да се заправо поклапа са историјом човека. Ви можете, рецимо, у Шумадији наћи храмове у нововизантијском стилу, подигнуте у 19. и 20. веку када је био велики талас црквене градње и школовања наших младих представника грађанства у централној Европи, који су из Беча и донели нововизантијски стил архитектонске црквене градње, али и чије су црквине стари храмове, из 15. века, када је претходни велики талас црквене градње, у време деспота Стефана, обележио српски север и простор Шумадије, дајући му престоничку интонацију. Али се врло често у близини тих старих црквина налазе остаци античких грађевина, рецимо какве римске фортификације из доба Горње Мезије, у чијој близини је неки накнадно откривени неолитски локалитет, крај некакве пећине у којој се проналазе посмртни остаци човека и животиња из леденога доба и шкољки из доба Панонскога мора, које је запљускивало ове просторе тачно у оним границама где се данас налази зеленило Шумадије и Војводине.

Ово хоће рећи да је историја живота и људских насеобина на Шумадијском тлу, без прекида. То је емаципацијски смисао оне Шумадије која је положила темеље модерне Србије. То је и само окупљање нашега народна почетком 19. века, из свих његових крајина, које је резултовало револуцијом, која је резултовала либералним Сртењским уставом, и дефинисањем слободне, модерне, европске државе у 19. веку. То је такође реализација ове обавезе неговања живота само у једном дубљем разумевању. Е управо у том смислу, ова историја краја 19. века у Србији, значајна је за тему поводом које се данас окупљамо. То је време када у Крагујевцу настаје идеја локалне самоуправе као политички идеал којем треба тежити и за који се треба организовано борити, то је време када настаје зграда Прве крагујевачке гимназије, (установа је пола века старија), то је време када настаје и крагујевачки огранак Црвеног крста,

заправо, како сада сазнајем, као најстарији огранак Црвеног крста у Србији.

Због великих послова, брзог темпа живота, несклони смо да се задржавамо над великим, нарочито класичним и узвишеним темама. Чини се да је елементарна порука неопходности и неизоставности размевања људи мисија коју спроводи и одржава управо Црвени крст.

Црвени крст је једна „РЛ“, како би данас рекли, друштвена мрежа која окупља волонтере и све оне који подразумевају да су брига за достојанство и људскост сваког човека, прва тема наших окупљања и свих послова које потом имамо обавити. Управо због тога вам се, у своје лично име и у име Скупштине града Крагујевца, на самој капији обележавања свечаности Могућности Крагујевца и шумадијских архива,

најсрдачније захваљујем, са амбицијом да заједнички у таквим пословима истрајемо на многоја лџета.

Хвала.

*Саша Миленић,
председник Скупштине Града Крагујевца*

Кроз документарни филм израђен уз подршку Радиотелевизије Крагујевац, предочени су корени наше хуманитарне организације и њен развој у нашем граду.

У другој половини 19. века све је у знаку ратних и хуманитарних догађаја, посебно ових других који су изазвани последицама рата, великим бројем рањених и болесних. Људски је побринути се за њих, без обзира на којој су ратујућој страни и коју униформу носе. Таква пажња и брига, довеле су коначно до замисли да се оснује међународна хуманитарна организација за помагање у рату и миру под називом Црвени крст, а директни повод је било стање војника после битке код Солферина 1859. године, када је остало напуштено око 40.000 рањеника, болесника, изнемоглих и изгладнелих бивших бораца. Инцијатор и утемељивач те акције је Швајцарац Анри Динан. У Женеви је 1863. год. прво формиран Одбор петорице, са задатком да разради идеје иницијатора, потом је сазвана Конференција на којој су утемељени Основни принципи и знак Црвеног крста и препоручено да се оснују и националне организације Црвеног крста.

Србија, у то време својом територијом стешњена између два Царства, на иницијативу др Владана Ђорђевића, оснива 1876. године Друштво Црвеног крста. За председника је изабран Архиепископ београдски и Митрополит Србије, Михаило Јовановић.

Захваљујући пре свега хуманитарној зрелости тадашњих Крагујевчана, на позив Србије се први одазвао Крагујевац. У првим данима фебруара, Јован Спалајковић, чувени лиферант фабрике у Крагујевцу, окупља угледне Крагујевчане, њих 14 из слојева образованијих и имућнијих људи из актелне власти и формира Одбор Црвеног крста у Крагујевцу. Сви чланови одбора су имали развијену свест друштвене одговорности према држави и средини у којој су егзистирали. Треба рећи да се након првих искустава о хуманости на делу, оличеној кроз активности крагујевачког Црвеног крста у српско-турском рату, чланство проширује на све

слојеve грађанског живља. Већ средином '80-тиx година 19. века, у Одбор крагујевачког Црвеног крста укључују се свештеници који су имали запажену улогу, чиновништво свих нивоа власти, занатлије свих профила, пољопривредно становништво и све већи број радника.

Запажену улогу имали су професори крагујевачке Гимназије - Радован Пејић и математичар Живојин Јанићијевић, који је у време Првог и Другог српско-турског рата половину своје зараде/плате, даривао у корист пододбора Друштва Црвеног крста Крагујевца. Потпредседник Одбора у то време био је Др Војислав Бакић, заступник управитеља Учитељске школе у Крагујевцу а затим и управник.

Као велики поборници рада Црвеног крста Крагујевца помињу се и људи из тадашње власти: Димитрије Стојковић, председник крагујевачке општине и Јаков Јаковљевић, начелник Среза гружанског.

Треба споменути да је ћерка Јована Спалајковића – Драга, била супруга др Илије Коловића, познатог крагујевачког лекара, који је остао упамћен као лекар који је својим стручним радом у сузбијању заразних болести у крагујевачком округу и залагањем за побољшање здравствених услова у болници, оставио трајни печат. Лечећи рањене и болесне војнике смештене у крагујевачкој болници, и сам се заразио и умро.

На путу дугом 135 година, Црвени крст Крагујевца је дао немерљив допринос хуманитарној делатности у свим ратовима тог времена: после српско-турских ратова, у српско – бугарском рату, у балканским, Првом светском и Другом светском рату, као и у ратовима на просторима Југославије 1991. и 1999. године, а посебно у помагању избеглица које су заплуснуле Србију и Крагујевца.

Не мањи хуманитарни допринос дао је Црвени крст Крагујевца у послератним и међуратним периодима учествујући у организованој помоћи сиротињи и ратној сирочади, деци и породицама која су остала без родитеља и хранилаца, учествујући у изградњи домова, обданишта, у акцијама борбе против туберкулозе (која је дуго била традиционална болест у Крагујевцу) и других заразних болести, у подршци раду женских добротворних друштава као што су: Шумадијско коло српских сестара, Крагујевачко женско друштво и други. То исто је, Црвени крст Крагујевца наставио да чини у 20. веку и чини и данас.

Деловање свих оних који су се током ових 135 година дали Црвеном крсту, може се свести на једну реч – помагање. Црвени крст Крагујевца је увек био међу првима тамо где је требало помоћи материјално и морално настрадалим и угроженим од поплава (које у безводном Крагујевцу нису биле реткост), у превазилажењу последица земљотреса, жртвама у експлозијама у Војно-техничком у заводу и Арсеналу и другим елементарним и временским непогодама. Црвени крст Крагујевца је учествовао у свим хуманитарним акцијама организација Црвеног крста других градова и крајева на целој територији Србије и Југославије: несрећама у рудницама и фабрикама, у помоћи народу Црне Горе и Македоније поводом катастрофалних земљотреса, у саобраћајним несрећама и свуда где је било настрадалих, унесрећених, гладних, неодевених, па и у сакупљању помоћи за настрадале у другим земљама: у Француској, Енглеској, Индији и Вијетнаму. А данас је то чинио за Хаити, Јапан и Африку.

Након Другог светског рата следи једно раздобље врло успешно, обнавља се рад крагујевачког Црвеног крста, проширује делатност, почињу предавања везана за здравствено васпитање, негу болесника, прву помоћ и врло се ангажовало на борби против туберкулозе.

Не треба заборавити ни '90.-е, када Црвени крст Крагујевца преузима и успешно реализује бројне задатке који му припадају по конвенцијама и Статуту.

Нажалост, када наступе таква стања онда се оцењује и процењује спремност организације за реализацију тих задатака.

Прве активности биле су организација Службе тражења. Најпре су збринуте војници из Словеније и Хрватске у време повлачења Југословенске народне армије. А када су почели стизати прогнаници, а затим и избеглице, многи од њих остали су не само данима, месецима него и годинама. Требало је решити и питање смештаја, исхране, одеће и обуће. Све су бројни активисти свакодневно решавали.

Сигурно је да Црвени крст не би био толико успешан да и раније није поставио врло добре односе са свим субјектима у граду. Посебно је важно што се поверење у Црвени крст огледало и кроз одазивање бројних донатора из града, Србије и иностранства, који су достављали помоћ или донирали финансијска средства да би Црвени крст могао да помаже онима којима је у том тренутку помоћ била најпотребнија.

Јако је важно поменути да од 1994. године Црвени крст и кроз програм Народне кухиње пружа помоћ најугроженијима. Те године помоћ у оброцима добијало је 700 лица а 2000. године – 4300 лица. Те исте 2000. године, 6.000 деце основношколског узраста примало је бесплатну ужину, а средства за рад оба програма обезбеђивали су, и данас то чине, Црвени крст Крагујевца и Град Крагујевца, за 600 корисника Народне кухиње и 3000 деце у основним школама. Поводом 130 година -2006. године, објављена је монографија у којој је шест историчара и хроничара забележило вишедеценијски предани и пожртвовани рад.

16. децембар 2011. год. Свечаност поводом обележавања 135 година Црвеног крста Крагујевца

И данас, Црвени крст помаже деци и старијима, онима без прихода и у стању веће немаштине. Прикупљају се новац, одећа, храна, посебно за децу и старије, највише у акцијама: «Солидарност на делу», «Корпа доброте», «Трка за срећније детињство», «Један пакетић-много љубави».

Пажња Црвеног крста је усмерена и на опоравак сиромашне деце и младих у: Баошићу, Грчкој, Охриду, Чешкој.

Непосредно по ослобођењу 1945. године, у Крагујевцу се под геслом «Крв за јуначку крв», по први пут ова драгоцена течност давала за ратне рањенике, који су лежали у крагујевачким школама и обдаништима, а део крви је слат и на ратиште. Од тада до данас, захваљујући храбрим и здравим људима, добровољним даваоцима крви, Крагујевац је међу најхуманијим срединама. Крагујевац и ове године има три хероја хуманости, који су и после 140-ог давања наставили да дају крв; они су, као и хиљаде других током пола века поклонили 150.000 јединица крви. Годинама уназад, носиоци признања «Најхуманија средина» су управо подружнице Црвеног крста из некадашње групе «Застава». Данас је све више и средњошколаца добровољних давалаца крви, који су се 2010. године, у оквиру «Клуба 25», окупили око идеје за промовисање давалаштва крви и здравих стилова живота. Двадесет и пет је симбол њихових година и најмањи број пута давања крви током живота.

Од 1982. године нема крагујевачког села где лекари и други стручњаци нису дошли у оквиру акције «Селу у походе». У оквиру целодневних активности на селу, акценат је стављен на здравствено-васпитне и превентивне активности и погледе специјалиста и лекара опште праксе. Како се у све не иде празних руку, Црвени крст Крагујевца је спремао поклоне за школу, а мештани окупљени око своје подружнице Црвеног крста су се, на само њима својствен домаћински начин, захваљивали стручњацима. Најимпресивнији резултат ових акција је правовремено откривање случајева карцинома, како код жена, тако и код мушкараца.

Друго значајно подручје где се Црвени крст укључио је едукација грађана за пружање прве помоћи. Црвени крст врши едукацију одраслих и младих у основним и средњим школама и организује такмичења, а на државним такмичењима постиже врхунске резултате. Поједине професије су у свом свакодневном послу изложене повећаним ризицима од повређивања, па је изузетно важно да и припадници тих професија буду обучени за указивање прве помоћи у чему се такође ангажовао Црвени крст. Црвени крст је поново носилац обучавања одраслих људи као будућих возача, што је јединствена прилика да младе генерације возача схвате важност и значај пружања прве помоћи и добију корисне савете. Значајну помоћ у реализацији свих активности а посебно у првој помоћи дају млади, окупљени око Омладинске теренске јединице «Др Елизабет Рос», формиране пре 25 година.

Теренци, поред осталих задатака, веома су активни и као вршњачки едукатори и у нашим школама спроводе програме «Здрави стилови живота» и «Промоција хуманих вредности», у којима уз стручну помоћ про-светних радника, децу и младе уче о свим вредностима живота.

Сваке године преко 1000 младих постају номинални чланови Црвеног крста на организованим свечаностима пријема првака у Подмладак Црвеног крста. У доба многих изазова, млади немају често одговоре на све проблеме, па их траже путем стручних савета на организованим радионицама и предавањима, које Црвени крст спроводи.

Три су примарна задатка Црвеног крста: ублажавање људских патњи, промоција хуманости, солидарности и међусобног помагања и чување и унапређење здравља.

Уз то, и поред бројног чланства, настојаћемо повећати тај број, посебно број младих. Значајно ћемо се ангажовати на промоцији здравих стилова живота, пред нама је отварање клуба за старе, спомен-собе и стварање услова за доставу хране на кућну адресу нашим старијим усамљеним онемоћалим грађанима.

Волонтери и запослени у Црвеном крсту су вођени потребом да објасне другима да смо сви друштвена бића, да смо упућени једни на друге и због тога ниједан човек не би смео бити остављен и одбачен.

Сваки бескућник има своје име, и он је некада имао планове и жеље, а свака испружена рука која тражи милостињу, боли више од опекотине.

Сигурни смо да ће у будућности, уз подршку Града, активиста, волонтера, добровољних даваоца крви и донатора, више бити оних руку које пружају, а мање оних који траже помоћ, а наша мисија доброте и помагања, бити успешна.

На овој манифестацији признање «Златно перо» је додељено аутору и водитељу емисије «Квадратура круга» РТС-а Бранку Станковићу.

«Златно перо Црвеног крста Крагујевац» је признање које се додељује новинару или медијској кући која је у датој години, информисујући јавност о активностима Црвеног крста, знатно утицао/ла на унапређење имиџа Црвеног крста, креирање позитивних ставова шире јавности према принципима хуманизма и солидарности.

Одлука Управног одбора и Комисије за информисање Црвеног крста Крагујевац да признање «Златно перо Црвеног крста Крагујевац» за 2011.годину припадне новинару Радио-телевизије Србије, аутору емисије «Квадратура кру-

Аутор емисије «Квадратура круга», Б. Станковић, прима признање од Невенке Богдановић

га» Бранку Станковићу, била је једногласна. Признање је уручено због посвећивања једне емисије «Квадратура круга» програму «Помоћ телефоном», који реализује крагујевачки Црвени крст и изузетно позитивној промоцији бриге коју Црвени крст посвећује старијима. Емисија је емитована непосредно уочи Ускрса 2011. године, а награда је добитнику уручена на свечаности поводом обележавања 135 година постојања Црвеног крста у Крагујевцу, 16. децембра 2011. године.

Добитник признања се у свом обраћању присутнима, захвалио и послао изузетно значајне поруке, истичући да су принципи његовог рада и организације Црвеног крста веома блиски. Отуда желимо да вам те изузетно важне поруке пренесемо.

Стиснуте шаке не обећавају ништа добро. Оне знају бити претња када су стегнуте у песницу, или позив на борбу, а када су стегнуте на обарачу, оне су симбол још већег зла, а ако су стиснуте са уденутиим палцем између кажипрста и средњег прста, оне су ружан знак и још ружнија порука. Зато се трудите да шаке што чешће држите отвореним, да вам шаке буду лаке и широке, јер све више људи у овом времену вапи за тим.

Бранко Станковић,
16.12.2012.године

У разговору са својим колегама из крагујевачких медија, новинар Бранко Станковић је рекао: „Човек се увек осећа испуњено кад види да је бар за зрно, за мрву променио нечији живот. То човека и храни и уздиже негде изнутра. Ја ћу и даље настојати да будим човека у људима, некако се човек успавао у овом времену и то је на неки начин и мисија ове емисије, која траје већ десет година“.

Свечаност је завршена изложбом експоната и фотографија значајних за досадашњи рад Црвеног крста, који ће бити део поставке у Спомен-соби Црвеног крста. Уследили су коктел за све госте у Свечаном салону Скупштине града и скроман пријем у поподневним сатима за госте из иностранства, из других градова и чланове Управног одбора, у ресторану «Италија».

Овај јубилеј је за организацију Црвеног крста у Крагујевцу значајан још и по покретању првог часописа у историји Црвеног крста Крагујевца са називом „У служби хуманости“.

Новинар Бранко Станковић

ШАКЕ СУ КАНТАР ЖИВОТА

Када Црвени крст Крагујевца, поводом једног великог и значајног јубилеја - 135. година постојања, додели једном новинару своју највећу годишњу награду «Златно перо» онда то и такво признање обавезује и тражи да то новинарско перо увек буде оштро. Истовремено, то перо мора да пише и срцем, а оштрину и љубав није лако спојити. Зато ја то «Златно перо» више доживљавам као обавезу и то као обавезу да и даље у својим емисијама будим успаваног човека у људима, као што то у својој мисији чини Црвени крст Крагујевца већ 135 година.

Запослени и волонтери Црвеног крста су одавно научили колико реч, колико брига и пажња, колико нежност, колико давање срцем беспомоћнима, могу улепшати нечији живот. Зато су за мене шаке кантар живота. Једино оне дају и узимају. Једино оне пружају и ускраћују. Шаке су за мене и мера између човека и нечовека. Ако их стално држите затворене из њих ништа не може да изађе, а исто тако у њих ништа не може да уђе.

Отворене шаке су симбол поверења, давања, предавања, љубави, понекад и немоћи. Отворене шаке су истовремено и позив да неког пригрлите, а чим би другим до шакама то учинили, да их спустите неком на раме, да њима неке стегнете руку, а то нам у овом времену егоизма и отуђености свима све више треба.

Обележавање овог значајног јубилеја, помогли су: Град Крагујевац, НВО «Снага пријатељства-Amity», хор ЛИЦЕ-УМ, Радио-телевизија Крагујевац, ЈКП „Паркинг сервис“, „Зеленило“, самостална фотографска радња «Фото-Поми», СЗР «Надалина», водитељка Јелена Вуковић, глумац Саша Пилиповић и монтажнер Радио-телевизије Крагујевац Зоран Стаменковић.

На свечаности је приказан документарни филм о историји Црвеног крста Крагујевца

Фебруар 2012.

Млади волонтер Црвеног крста у акцији

У складу са својом мисијом и задацима, Црвени крст Крагујевца је, услед али и пре проглашења ванредне ситуације изазване великим снежним падавинама, благовремено почео да делује и пружа помоћ становништву, које је било посебно угрожено у оваквој ситуацији. Наше су жеље, пажња и настојања били усмерени на опасности које су биле могуће, било нам је битно да нам нико од суграђана на селу, приграду и граду не пати, не буде гладан или се не смрзне, јер су високи снежни наноси претили непроходношћу путева и прилаза, недостатком хране, огрева, лекова старијим и усамљеним лицима и затрпавањима трошних домаћинстава.

Црвени крст Крагујевца је био важан градски чинилац и саставни део Штаба за ванредне ситуације, у коме су сви субјекти координисано деловали на санирању настале непогоде.

У периоду од тринаест дана континуираног деловања (6.-18. фебруара 2012. године), волонтери и запослени у Црвеном крсту су обавили око 370 позива према домаћинствима и породицама, о којима су у својој евиденцији имали податке о материјалном стању и општем социјалном статусу и који су могли бити угрожени у овој ситуацији.

Нашој Организацији се јавило за помоћ 78 породица, у одговорима на те пози-

ве, кроз реализоване 84 интервенције, директно је помогнуто 108 лица, међу којима је било 63 старијих од 60 година и 29-оро деце. Поред дистрибуције пакета хране (68 пакета), топле гардеробе и покривача, активности волонтера и запослених огледале су се у пружању следећих услуга угроженим породицама: чишћење снега и оспособљавање прилаза домовима, набавке намирница из продавница, набавке лекова, цепање и уношење дрва, одвођење до институција и установа (амбуланте Дома здравља, Поште...), а једно ново лице је укључено у програм «Народне кухиње».

Тамо где смо препознавали околности и потребе које нисмо могли санирати и које нису у надлежности наше Организације, били смо иницијатори деловања других служби и институција, преносећи им 126 информација, које су волонтери учили на терену.

Из сваког деловања човек изађе богатији за неко искуство. Наша искуства након завршетка ванредне ситуације су показала да је заједнички, а не конкурентски рад институција и установа у граду био једини и прави начин за најуспешније санирање последица непогоде. Даље, што је за Црвени крст најважније, да су управо наше традиционалне акције и редовни програми (попут акције «Селу у походе», социјалне делатности, рада подружница у школама, месним заједницама и сл.) омогућили да Црвени крст први и на време делује; јер су постојали подаци како о угроженим, тако и о породицама које могу бити у ризику, постојала је мрежа волонтера која је врло брзо у својим срединама реаговала и седишту Црвеног крста достављала информације.

Верујемо да ће волонтери, читајући текст и бројке о збринутим људима, бити задовољни и још једном препознати захвалност коју има Црвени крст одаје и даље дугује.

Млади волонтер Црвеног крста у акцији

СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА - КОЛ ЦЕНТАР И СУБЈЕКТИ СИСТЕМА У СЛУЖБИ КРАГУЈЕВЧАНА

Безбедност становника на територији једне заједнице је превасходна брига једне заједнице и представља један од основа за испуњавање ос-

новних друштвених потреба. Боља спремност за реаговање у ванредним ситуацијама, може значајно умањити степен угрожености становништва у условима природних и других катастрофа. Човек не може утицати на појаву таквих ситуација, али ће одговарајући начин реаговања, сасвим сигурно ублажити последице. Превентивне активности и планирање реаговања у ванредним ситуацијама, у том смислу морају се спроводити у оквиру целокупног концепта одрживог развоја.

Дана 06.02.2012.године, Републички Штаб за ванредне ситуације прогласио је ванредну ситуацију на

територији Републике Србије. Практично, то је значило да сви субјекти система управљања ванредним ситуацијама прелазе на посебан режим рада и активности и усмерени су ка смањењу и ублажавању последица ванредне ситуације – великих количина снежних падавина.

Градски Штаб за ванредне ситуације формирао је Кол – информативни центар где су грађани могли да у непосредном контакту обавесте надлежне

службе о проблемима које треба хитно решавати.

Субјекти система (јавна и јавна комунална предузећа, Завод за хитну медицинску помоћ, Црвени крст, Центар за социјални рад, здравствене установе, Ватрогасно спасилачка бригада, Војска Републике Србије и Команда Гарнизона) су показали завидну спремност за реаговање и посебно исказан степен солидарности са суграђанима кроз спремност за координацију свих активности.

Кол – информативни центар је примио преко 2000 позива суграђана. Апели и позиви за помоћ су у складу са приоритетима прослеђивани надлежним специјализованим службама које су реаговале у најкраћем року.

Чини се, да је најбитније истаћи да су сви субјекти система у сваком моменту били «доступни» и спремни да помогну. У том кризном периоду имати их за «пријатеље» и «колеге» на истом задатку, заиста, била је част и привилегија.

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

Наравно, предстоје даље активности на унапређењу целокупног систе-

ма управљања ванредним-кризним ситуацијама и подизања локалних капацитета на још виши ниво.

У том смислу град Крагујевац, у наредном периоду ће формирати Ситуациони центар као још једно стручно тело за потребе унапређења рада Штаба за ванредне ситуације.

То практично значи константно повезивање свих субјеката система управљања ванредним ситуацијама на територији града уз истовремену примену тзв. интегрисаног принципа кроз сарадњу са Министарством унутрашњих послова - Сектором за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације Крагујевац.

Добро и квалитетно управљање ванредним ситуацијама кључно је за економски развој заједнице. Природне и друге катастрофе не угрожавају само материјални статус појединаца. Ако ово посматрамо у контексту одрживог развоја, свакако је значајна процена ризика угрожености територије локалне заједнице али и начин и спремност за реаговање. Смањење ризика у ванредним ситуацијама је развојни концепт који се мора сагледати на свим нивоима и кроз све елементе одрживог развоја, као његов саставни део. Процес управљања ванредним ситуацијама је веома сложен и обухвата политичку, техничку и партиципативну компоненту, као компоненту мобилизације ресурса. Стога је неопходно удружити снаге и знања на националном нивоу са локалном самоуправом, доносиоцима одлука из различитих сектора, укључујући и невладин сектор, приватни сектор и медије.

НАЧЕЛНИК
одељења за пре-
вентивну за-
штиту
од елементарних
и других непогода
Мр Драгош
Радовановић

Народу су српском даровале срце

Чланови ОТЈ „Др Елизабет Рос“, одају пошту чланицама Британске мисије

Средином фебруара ове године, тачније, 14. фебруара, још једном су на Дан љубави, волонтери, сарадници и запослени у Црвеном крсту Крагујевца, посетили место вечног починка Др Елизабет Рос и њених колегиница, на Варошком гробљу. То је заправо 97. година од њихове смрти и 97. пут како им Крагујевац и његови људи одају почаст за учињена дела и указану помоћ у лечењу тифусом заражених Крагујевчана с почетка 20. века (1915.г.).

Одлучност и храброст Др Рос, Др Мејбел Дирмер, Лорне Ферис и других чланица британске мисије да се те године, без оклевања одазову позиву ратом разорене Србије, преносе се и поштују у свету као идеал и пример солидарности, пожртвованости и љубави према лекарском позиву. Отуда се сваке године у Крагујевца, на дан када је Др Елизабет Рос преминула у нашем граду и сама оболелевши од тифуса (14.02.1915.г.), на позив Града Крагујевца и Црвеног крста Крагујевац, који предано чувају успомене на њих, одазивају многи званичници из земље и иностранства, из дипломатских кругова, из редова поштоваоца, пријатеља и волонтера.

Ове године су, поводом обележавања 97. годишњице смрти Др Елизабет Рос, венце крај њеног спомен обележја положили: градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић, Њ.Е. амбасадор

Велике Британије у Србији Мајкл Девенпорт, Њ.Е. амбасадорка Аустралије у Србији Хелена Стадерт, Њ.Е. амбасадор Канаде Роман Вашчук, представници Шумадијског управног округа, представници Гарнизона Крагујевца, представници Подружнице Српског лекарског друштва у Крагујевцу, представници Међународне федерације друштва Црвеног крста и Црвеног полумесеца, Међународног комитета Црвеног крста, представници Црвеног крста Србије, Црвеног крста Крагујевац, Омладинске

теренске јединице „Др Елизабет Рос“ и др. Помен Др Рос и страдалим припадницима страних санитетских мисија у Србији, служио је и ове године, Његово преосвештенство епископ шумадијски Јован, уз саслужење Епархије шумадијске. Том приликом се Њ.Е. амбасадор Велике Британије захвалио граду Крагујевцу и његовим грађанима што 97 година несебично чувају сећање на Др Елизабет Рос и чланице британске хуманитарне мисије, напомињући да Велика Британија то изузетно цени и да то јача пријатељство међу нашим земљама.

„На споменику је написано „Народу сте српском даровале срце“, а ја могу да додам да су Др Рос и њене колегинице у тим кризним временима, биле праве амбасадорке наше земље у Србији, иако су веровале да само раде свој посао, показале су да пријатељство и поштовање међу људима је оно највредније и најтрајније у односима наших земаља, оне су нам показале прави пут и зато свако од нас треба дати свој допринос у ономе у чему је најбољи“, рекао је амбасадор Велике Британије у Србији, Њ.Е. Мајкл Девенпорт.

У име Града Крагујевца на помену је говорио члан Градског већа за здравство, Др Александар Живановић. Др Живановић је рекао да тај дан прилика да се сетимо страдања српског народа и страдања свих оних који су дали своје животе да би

Њ.Е. Амбасадор Велике Британије у Србији Мајкл Девенпорт, полаже венац

Волонтерка Ана Арсенијевић чита говор

олакшали тегобе које су га задесиле, али и ода пошта Др Рос и њеним сарадницима и осталим хероинама међународних хуманитарних мисија, које су у Првом светском рату заједно са српским лекарима изгубиле своје животе борећи се са епидемијом пегавог тифуса. „Крагујевац памти, уважава и поштује оне људе који су несегично помагали и давали своје животе за наше добро. Др Рос, једна од првих жена лекара, изузетна интелектуалка и космопилита, поред свега је остала верна свом човекољубљу, скромности и као таква сачувана у колективној свести Крагујевчана. Својим постојањем, показала је колико је важно бити човекољуб и ризиковати сопствени живот да би се помогло другима“, рекао је проф. др Живановић.

Млади волонтери Црвеног крста, чланови омладинске групе која носи име управо по Др Рос, су истакли да су у свом ангажовању и пружању помоћи старим, усамљеним и болесним људима тих дана, услед великих временских неприлика, разумевали и препознавали управо храброст, мудрост и моралну снагу почивших докторки.

Наш народ, наш град и наши млади, памте дело и чувају сећање на заслуге Др Елизабет Рос и њених сарадница.

Са вама данас желимо да поделимо, од заборава сачувамо сећања Др Мејбел Дирмер, из књиге „Писма из пољске болнице“, објављене у Лондону 1926. године.

„Човек некада мора да престане да постоји, и ја бих највише на свету волела да останем на овом месту, радећи овај посао. Под тренутним околностима, срећнија сам овде него да сам било где

другде и још више ми је драго што сам дошла“, писала је Мејбел.

У предговору исте књиге, записано је и следеће:

„Била је срећна, јер је у сваком тренутку била спремна да се одрекне свега што је имала и да прати свој позив најбоље што је могла, јер само је под тим условима, схватила је Мејбел, срећа могла бити остварена“.

Знале су, да су храброст, мудрост и морална снага праве врлине једне жене. Да се воли – потребна је храброст, морална снага – да води, а мудрост – да одржи.

Веровале су да извесна моћ у људима није ограничена смрћу и да ће људи, који их никада нису срели, бити на неки

начин додирнути трачком њиховних моралних снага, мудрости и храбрости. Данас, ми млади волонтери Црвеног крста, чланови ОТЈ „Др Елизабет Рос“, још једном показујемо да заиста разумемо њихову храброст и моралну снагу и да им за учињена дела одајемо почаст.

И сада, када пружамо помоћ становништву угроженом великим снежним падавинама, вођени смо управо њиховим подвизима, јер када угледамо срећна лица старих, усамљених и болесних људи, којима смо помогли, потпуно размемо овде почивше докторке и бивамо поносни што носимо име једне од њих, хероине Др Елизабет Рос и што живимо у граду који памти и који ће памтити.

Омладина Црвеног крста Крагујевац

Пре помена на Варошком гробљу у Свечаном салону зграде Града, градоначелник Верољуб Стевановић са сарадницима је организовао пријем за амбасадоре и многобројне госте. Том приликом се у име Црвеног крста Србије, присутнима обратио Љубомир Миладиновић, чије обраћање такође наводимо у овом броју часописа.

Господине Градоначелнице,
Ваше Екселенције,
Даме и господо,

Поштоване колеге из Црвеног крста,

Имам велику част да вас поздравим у име Црвеног крста Србије и проф. др Драгана Радовановића, председника Црвеног крста Србије.

Дозволите ми најпре да се захвалим Граду Крагујевцу и Црвеном крсту

Пријем за амбасадоре и госте у свечаном салону Града

Крагујевца који предано, већ низ година, чувају од заборава велико хуманитарно дело Др Елизабет Рос и њених колегиница.

Али, желим и све нас да подсетим да је и Др Илија Коловић, у то време председник Црвеног крста Крагујевца, такође учествовао у тој великој хуманитарној акцији и при томе такође преминуо од последица епидемије.

Сви они заједно бринули су да се умање патње људи у невољи.

А умањити патњу невољника управо је и мандат Црвеног крста.

Ипак, сматрамо посебно вредним што и данас Црвени крст Крагујевца, организација која већ дужи низ година припада најактивнијим и најбољим

*Мр Љубомир Миладиновић
Стручни сарадник Црвеног крста Србије*

организацијама Црвеног крста у Републици Србији, реализује бројне хуманитарне програме, а посебно кроз активност своје Омладинске теренске јединице «Др Елизабет Рос» васпитава младе у духу хуманизма и подстиче их да чувају и преносе све оне вредности које су Др Елизабет Рос, Др Илија Коловић и бројне њихове колеге несебично исказивали.

Искрено желим да се ове успомене чувају и негују и даље као и да се Град Крагујевац и Република Србија крећу својим путем развоја и напретка.

Хвала.

*Мр Љубомир Миладиновић
Стручни сарадник Црвеног крста Србије за
међународну сарадњу*

Подстакнут традицијом и сећањем на заслуге чланица британске мисије у

Господин Дејвид Адис, потомак Др Мејбел Дирмер

Крагујевцу, које негују Црвени крст и Град Крагујевац, нашој Организацији се почетком прошле године јавио господин Дејвид Адис, директни потомак једне од докторки преминулих у Крагујевцу, др Мејбел Дирмер. Приликом посете њиховом месту починка априла 2011. године, господин Адис је Црвеном крсту Крагујевац поклатио књигу «Писма из пољске болнице», објављене у Лондону 1926. године, у којој су дати утисци и коментари др Дирмер из Крагујевца с почетка 20. века.

Контакт са господином Адисом наша Организација и даље негује. Адис се најсрдачније захвалио Црвеном крсту Крагујевац на позиву да присуствује обележавању 97. годишњице од смрти британских докторки, али је био службено спречен да истом присуствује. Црвени крст у Крагујевцу је, посред-

ством Луиз Милер, контактиран од стране још једног поштоваоца ове традиције, директног потомка др Ели-

Др Елизабет Рос

*Британска публицисткиња Луиз Милер
пријатељ Црвеног крста Крагујевац*

забет Рос - господина Дејвида Бенкса, који је такође био дубоко дирнут нашим залагањима да се почивше докторке и сестре не заборава. Он се у своје име и име свог сина захвалио због чувања успомене на њихову храбру рођаку Елизабету.

Извештај са стажирања психолога Марике Бакер

Писање овог извештаја је био важан рад ревизије који ми је дозволио да истражим живот током недеља проведених у Србији и поставим их у мој унутрашњи свет.

Тешко је наћи речи којима може да се опише ово искуство. Ја више волим да користим слике. Ово искуство је било попут препуштања да те понесе океан осећања, утисака, емоција и воде овог океана, понекад јасне и мирне, понекад бурне, испричале су ми причу о интимној и дубокој лепоти хуманости и живота.

Ово „путовање“ је почело пре поласка за Србију. Организација путовања, нарочито у вези са бирократским делом стажирања, представила је неколико потешкоћа које су често подривале моју одлучност да одем. Састанак са Ђорђом из Комитета за помоћ Каstellанце, особом која је учинила да, заједно са Србијом и доктором Квизијем, будем охрабрена да не одустанем. Ентузијазам и љубав садржани у њиховим причама о Крагујевцу дале су ми сигурност да наставим: осећала сам да је то пут којим треба ићи. Испоставило да се да то што сам чула било значајно и за мој лични и професионални развој (не мислим да има много смисла да се одваја лично од професионалног... богатство које једна особа носи у себи се манифестује у свим областима њеног живота...).

Свака ситуација проживљена у Србији ме је научила нешто о мени и другима и поклонила ми је, са својим тешкоћама или лакоћама, предивне поклоне који се јављају у сусрету са новим и другачијем.

Живећи један период далеко од куће, од својих склоности, навика и налазећи се у новој земљи могла сам да идем на „сигурно“, на све обрасце и шеме по којима понекад гледам себе и свет на аутоматски начин, да одустанем од поверења у друге, у живот. Имала сам прилику да изблиза посматрам своје слабости и пажљиво се саслушам, да пронађем снагу коју поседујем. Слично томе, посматрајући и слушајући људе и нова места, била сам у стању да ухватим многе аспекте, од светлости и сенке, и чинећи да одјекују мојим бићем.

Схватила сам да је сусрет са другима сусрет који се помера са једног површинског нивоа, на виши ниво, оно што знамо или не знамо о себи, другим људима (језик, традиција, обичаји, храна, историја...), до

дубоког и интимног нивоа, где лежи права природа људског бића.

У комуникацији овај пасус је очигледан: вербални језик је само предсобље сусрета са другим, канал који промовише свест, али односи, прави контакти између људских бића, се стварају кроз архаич-

Марика Бакер

ни језик емоција. У Србији, ограничење језика је постало ресурс, јер ме је натерало на улазак у свет људи и интимно разумевање кроз посматрање, пажњу на гестове, изразе, ставове и суптилне нијансе гласа. Тако сам могла да осетим радост, бес, резигнацију и одлучност у изгледу или звуку, могла сам да додирнем емоције из душе и признам да је, испод површине, иза препрека насталих због разлика, лежи заједничко језгро које и повезује сва људска бића.

Ово искуство је било контакт са звукови-ма, бојом, укусом, новим мислима, био је контакт између култура и, дубље, био је контакт између душа. У свему овом сам пронашла богатство које предавања у учионици или књиге не могу дати. Да би се искусила многострукост људског бића потребан је континуирани дијалог са самим собом и са другима, реструктурирање њихове когнитивне шеме, укупно присуство овде и сада. Ове вештине су од фундаменталног значаја за професију психолога сажети у капацитет „креативни“ да доживимо сваки сусрет као нови, јединствен и непоновљив.

Свака особа коју сам упознала у Србији, од старца до деце, од избеглица до особа са инвалидитетом, од студената до про-

фесионалаца, је пронашла место у мом срцу и данас, после неколико месеци, буди се сећање на њих. Учења која говоре о достојанству, препороду, солидарности, снази, сновима, нади... Свака особа је постала учитељ, на једном или више сусрета, која ми је дала прилику да пружим и примим како бих се побољшала и напредовала.

Најзначајније учење које носим са собом је вредност размене. Кроз искуство у Црвеном крсту, нашла сам потврду идеје да су сарадња и гостопримство стубови друштвеног рада и пут ка могућој промени човечанства. Оно што сам приметила, активности Црвеног крста Крагујевац се заснивају на темељима сарадње, како тимског рада тако и рада мреже.

Тим, који ме је тако топло поздравио, и био спреман да учини пријатним мој боравак је био пример професионализма и људскости. Радно искуство стечено током година, дозвољава ми да кажем да је ретко наћи контекст у коме су професионалне вештине и људски капитал истовремено присутни.

Тим се састоји из различитих професија добро интегрисаних; с једне стране, користе искуство старијих радника и, друго, дух иновације и предузимљивост млађих и, са моје тачке гледишта, ова равнотежа је добар ресурс за ефикасно везивање са корисницима и различитим питањима. Улога играна од стране сваког оператера, изгледала ми је прикладно за развој својих личних и професионалних вештина, као да сваки оператер „заузима право место“, с обзиром на свој потенцијал и своје дужности.

Особље Крагујевца састоји се од дивних људи. Код Нене сам видела дар стрпљена и предусретљивости, искрене спремности да прихвати друге, да схвати, да осети њихове потребе. Сва љубазност и осетљивост коју доноси на радно место, као и ван њега, довела је до поштовања и хармоније у оквиру овог тима. Са собом носим сећање на Агатину спонтаност и лакоћу, Маричину динамичност, Бојкину једноставност, Јованову конкретност, Владину љубазност, Јеличину елеганцију.

Оно што ме је погодило највише је снага воље која води оператере: упркос чињеници да морају да се боре са оску-

Марика Бакер у активностима сарадње забавишта "Дуга" и Забавишта "Црвенкапа"

дицом ресурса и несигурним условима, задржавају енергију и самопоуздање да наставе и успевају у проналажењу креативног начина да реализују пројекте и интервенције. Наравно, у тиму сам осећала и умор од преоптерећења од одговорности за рад, али намера да се помогне, да се напредује, да се трансформише је већа.

Црвени крст је активни део градског живота и учествује у свакодневном животу Крагујевца у сарадњи са друштвено-здравственим системом. У школама, центрима за хендикепиране особе, домовима за старе, објектима у селима и избегличким камповима, осетила сам конкретно присуство Црвеног крста и имала сам утисак да за грађане они представљају елемент на који могу да се ослоне.

Сарадња проналази свој највиши израз у раду волонтера који, својом једноставном и искреном подршком, долазе до места где професионалци немају средства, ојачавајући, на тај начин, мрежу помоћи. За дивљење је чињеница да обични људи стављају на располагање јавности своје време и енергију да помогну онима који су у невољи или којима је помоћ потребна.

Активност Црвеног крста Србије има старе корене, пошто је основана је 1876. године.

Унутрашња организација обухвата неколико области као што су пројектовање, координација и активирање одређених надлежности. Различити сектори раде самостално или интегрисано, у зависности од природе пројекта и корисника.

Током стажирања, добила сам прилику да посматрам различите активно-

сти и учествујем на одређени начин у одређеним иницијативама.

Најзначајније су оне у којима је био присутан директан контакт са корисницима, старим, избеглицама, студентима, хендикепираним особама.

Пројекти за старије особе, као што су групни састанци и телефонска подршка су интересантне области за слушање и размену који смањују ризик од социјалне изолације. Кроз ове инструменте не само да се прате стварни услови живота старијих, већ подстиче њихов осећај за заједницу. Током посете старима у старачком дому и у суседним селима, у ствари, открила сам да је главни проблем који погађа старије усамљеност: овај феномен је последица карактеристика савременог друштва као што су продуктивност, потрошачко друштво, конкуренција, брзина и површност који стављају старије на ивицу заједнице.

Дечији вртићи за децу у избегличком кампу представљају мост између стварности колективних центара и друштва. Психо-образовне активности, кроз игру, цртање, читање, по областима, намењене су за размену социјалних вештина и бризи о себи. Намера је да се подстакне интеграција деце у друштво и смање ризици маргинализације и дискриминације. Учествујући у појединим тренуцима састанака, открила сам да је културни фактор одлучујући на развој навика и напредно реструктурирање, у ствари, према речима учесника, често су стечене вештине изгубљене јер у породичном контексту доминирају друга учења. Овај аспект наводи ме на две мисли. Први се тиче неопходности промовисања конструктивног двосмерног дијалога између различитих

култура кроз размену која не наглашава разлике, али да ствара заједнички језик за размену. Друго запажање се односи на универзалне матрице које леже изван културе припадности, или осећање љубави: проводећи време са децом чула сам да им је потребна љубав, контакт, сигурност, поверење и верујем да су ови елементи фундаментални да се поштују и негују како би се обезбедила њихова добробит.

Психо-едукативне интервенције на здравље, превенцију и социјалне вештине насталим у школама су ефикасно средство за промоцију свеобухватног развоја личности и надокнаде за недостатак образовања у породици, школи и друштву. Употреба интерактивне методологије која промовише активно учешће деце, олакшава учење нове вештине и понашање у супротности са класичним информативним предавањем без размене која је вероватно да ће бити мало занимљива и демотивишућа.

Пројекти за децу са сметњама у развоју имају за циљ да промовишу друштвену интеграцију и да промовишу раст путева ка остварењу аутономије. У том контексту, оскудица финансијских средстава и дезинформације стварају баријере које је понекад тешко превазићи, које претварају менталне и физичке недостатке у инвалидитет. Мрежа створена од стране Црвеног крста која повезује школе са светом рада и заједницом ми изгледа као важна интервенција и подршка за породице деце са инвалидитетом.

Уопштено говорећи, акције које промовише Црвени крст не узимају у обзир само основне потребе (храна, грејање, одећа...), већ и психолошке аспекте корисника. Ово интересовање за особе поставља основу за конструктиван однос помоћи које промовише физички, емоционални и социјални статус. Верујем да ова врста пажње производи користи како тренутне, тако и дугорочне.

Да закључим, стажирање у Србији је било искуство које ме је одвело ван италијанске стварности, и упознало са новим људским и радним системом. Тачке контаката и разлика су ми показале, с једне стране, а његова универзална баштина људских бића, са друге стране, богатство које долази из сусрета и размене јединствених бића.

Захвалана сам за све што сам добила, за дубоко учење које ми је земља, тако близу а тако далеко од моје, поклонила.

Marika Baker
Са италијанског превео
Александар Лековић

Насиље над старијим особама

«Насиље над старијима - Студија о насиљу у породици» представља истраживање које су Црвени крст Србије и мрежа ХуманаС реализовали заједно са Проф др Невеном Петрушић, а у оквиру регионалног пројекта «Дијалог организација цивилног друштва о питањима старијих на Западном Балкану», кога финансирају Европска Унија и организација АГЕ УК из Велике Британије. Пројекат се реализује у три државе Албанији, Босни и Херцеговини и Србији. О феномену насиља у трећој животном

истраживањем су прикупљени и анализирани подаци који се односе на пријављене случајеве насиља над старијим особама у породичном окружењу током 2010. године, на подручју полицијских управа у Нишу и Новом Саду, као и на оне случајеве који су евидентирани у центрима за социјални рад који делују у овим градовима. Студијом случаја обухваћена су по два процесуираних предмета насиља над старијим особама, која су имала судски епилог. Циљ истраживање је да се идентификују про-

Старосна структура извршилаца насиља према старијим особама:

- Највећи број има 35-45 година
- 6 извршилаца има 65 и више година (5 мушкараца и 1 жена)

Најстарији извршилац је мушкарац (супруг) од 77 година, а најмлађи је мушкарац (унук) од 26 године

Када су подаци из Ниша у питању резултати су следећи:

Полицијска управа у Нишу: Извршено 215 кривичних дела насиља у породици – укупан број жртава - 238. Извршено 26 дела према члановима породице од 65 и више године (10,92%)

Старосна структура старијих особа као жртава: Просечна старост жртава је 72 године и 3 месеца (8 жртава има преко 80 година старости, а међу њима је 5 жена, од којих најстарија има 87 година).

Просечна старост извршилаца насиља према старијим особама је 45 година и 8 месеци. У односу на просечну старост жртава која износи 72 године и 3 месеца, извршиоци насиља су у просеку млађи од својих жртва за 26 година и пет месеци.

Други део овог пројекта односи се на развијање група самопомоћи. Ове групе имају за циљ мотивисање и оснаживање старијих да сами идентификују проблеме који утичу на њихов квалитет живота и да сами или у сарадњи са другим актерима у заједници покушају да реше идентификоване проблеме. У Републици Србији иницијали смо организовање 48 група самопомоћи у 27 општина које окупљају 462 старије особе. Групе су организоване у различитим срединама (селима, градовима и приградским насељима), у неким срединама окупљају старије особе различите националности и различитог образовног нивоа, а постоје и две групе које се налазе у колективном центру.

*психолог Наташа Тодоровић
др Милутин Врачевић
Црвени крст Србије
Мрежа ХуманаС*

Један од аутора књиге, Наташа Тодоровић

дону нема много података како у свету тако ни у Србији. Подаци Светске здравствене организације показују да 4% до 6% старијих трпи неки од облика злостављања у својој кући, али се претпоставља да много више има оних који никада нису били регистровани као жртве насиља. Оскудност јавних информација о насиљу над старијима у породици указује да је то још увек табу не само у Србији, већ широм Европе.

Публикација се састоји из два дела у првом делу желели смо да јасно дефинишемо појмове дискриминације и насиља, као и да прикажемо нека досадашња истраживања. Да укажемо на различите облике тј. врсте насиља, да укажемо на знакове који упућују на насиље и који су то разлози због којих старији не пријављују насиље. Истакли смо и то ко су најчешћи извршиоци и које су то особе које се налазе у већем ризику. Други део односи се на истраживање и препоруке за смањење насиља над старијима у породичном контексту у Републици Србији.

блеми у функционисању постојећих механизма правне заштите од насиља у породици и пружању психо-социјалне подршке жртвама насиља. Пепоруке за ефикасније функционисање институција које су задужене за заштиту старијих особа биће упућене надлежним министарствима.

Према подацима полицијске управе у Новом Саду: Извршено 286 кривичних дела насиља у породици – укупан број жртава - 309. Извршено 31 дело према члановима породице старијим од 65 и више године (10,8%), укупан број жртава – 34 (11%)

Подаци Центра за социјални рад Новог Сада: евидентирано је 44 породице у којима је било насиља, жртве 79 чланова – без старосне структуре

Судови су изrekli 32 мере заштите од насиља у породици - нема података о старосној структури жртава и извршилаца. Најстарија жртва има 81 годину.

Програм бриге о старијима

У оквиру ПРОГРАМА БРИГЕ О СТАРИЈИМА, који обухвата више сегмената, као најзначајније активности у периоду јануар - април 2012. године, могу се истаћи:

- У оквиру програма Помоћ телефоном 13 волонтера, углавном старијих од 65 година, позивајући 300 најстаријих суграђана месечно обави око 650 позива, што за овај период износи преко 2.500 позива. На тај начин се пружа психосоцијална подршка, честитају се рођендани, прослеђују тражене информације. Истовремено је најугроженијим и најстаријим житељима подељено: 49 паковања пелена за одрасле, 44 кг половне гардеробе, 2 колица за непокретне, 5 пакета хране. Мерен је крвни притисак за око 60 лица и ниво шећера у крви за 15 лица.

- Групе за самопомоћ: има их 3 са по 8 чланова (Сушица, Центар и Мале Пчелице, Старо село). Редовно се састају и међусобно друже, размењују искуства, али и договарају како да реше неке проблеме који их муче у њиховом непосредном окружењу, било да је у питању помоћ старим, болесним и немоћним лицима или неки од комуналних проблема.

И чланови група за самопомоћ и волонтери програма «Помоћ теле-

Чајанке

фоном» су се у току изузетно ниских температура и великог снега ангажовали да помогну што већем броју најстаријих лица. Позивали су старије људе од својих кућа, давали савете и у случају постојања проблема упућивали на бројеве телефона кол – центра Штаба за деловање у несрећама.

Шеснаест чланова програма Помоћ телефоном и група за самопомоћ су 30. марта били посетиоци на фестива-

лу здравља у Београду, али и учесници на отварању Фестивала својим културно – уметничким програмом.

- Акција «За сунчану јесен живота» реализована је у 10 месних заједница, Удружењу «Пуранором» и колективним центрима «ПКБ» и «Трмбас». Подељено је укупно 132 пакета пажње: најстаријим житељима, житељкама и брачним паровима. Одржане су 4 чајанке за старе на којима је било око 180 учесника.

Едукације

- У оквиру «МАТРА» пројекта, који се реализује са холандском НВО «Јанос», а уз подршку холандског Министарства спољних послова, спроведено је истраживање на узорку од 220 житеља старијих од 65 година о њиховим потребама и интересовањима. Такође су организоване и радионице за едукацију волонтера за рад са старијима.

О програму бриге о старима

Интервју са Лексом Нонекесом

Црвени крст Крагујевца је 16. и 17. априла био домаћин делегацији експерата из Холандије, чији је циљ посете био да сагледају ток

Лекс Нонекес, директор Аворд центра

реализације МАТРА пројекта, који наша Организација реализује, захваљујући подршци холандског Министарства спољних послова. Црвени крст Крагујевца је, на основу вишегодишњег искуства и резултата на плану бриге о старима, изабран од стране Црвеног крста Србије за једну од три организације у земљи у којој ће се овај пројекат реализовати (Пирот, Инђија, Крагујевац). Писмену подршку за реализацију пројекта је Црвеном крсту дао и градочелник Крагујевца. У оквиру овог пројекта у плану је да у Црвеном крсту Крагујевца почне са радом Центар за дневне активности за старије.

Приликом ове посете, обављен је разговор са једним од чланова делегације, господином Лексом Нонекесом, директором Аворд центра за бригу о старима, и овде вам преносимо његове утиске.

Какви су Ваши утисци о Црвеном крсту Крагујевца?

Црвени крст у Крагујевцу је веома стабилна организација, а људи су креативни, одговорни, предани раду и договорима и зато је Црвени крст добар партнер за сарадњу и чини ми се, овде важна карика међу институцијама граду.

Како Ви процењујете ситуацију сада у односу на Вашу претходну посету? По Вашим проценама, има ли напретка?

Врло сам задовољан оним што је до сада урађено. Драго ми је да видим да је уложено пуно рада и труда у овај пројекат и ја сам импресиониран оним што је до сада урађено. Што се мене тиче, напредак је велики, посебно у начину размишљања. Када смо први пут дошли, приметили смо да се људи углавном фокусирају на недостатак новца и да са првим потешкоћама губе компас. Међутим, сада је ситуација потпуно другачија: људи се фокусирају на решења уместо на потешкоће, креативни су и заједно раде на осмишљавању нових активности. Управо то је оно што желимо да постигнемо, да помогнемо људима да своју судбину преузму у своје руке, пренесећи им своја знања и искуства.

Јесте ли задовољни са реализацијом пројекта и како се искуства из Холандије могу пренети овде?

Врло сам задовољан када видим како пројекат напредује и посебно ми је драго што видим да је посета Холандији била од велике користи и послужила као инспирација за многе нове идеје, активности и будуће пројекте. Сврха те посете и јесте била да се људи из Србије упознају са праксом и начином рада у Холандији. Ми смо свесни да је разлика у животном стандарду и систему велика и да се ситуација из Холандије не може пресликати у Србији, али наш циљ је да пренесемо знања и способности којима смо постигли све што имамо данас. Тим који је био у по-

сети Холандији је препознао ту нашу идеју и на прави начин искористио то наше знање и искуство и успешно их применио у домаћим условима. Такође бих желео да нагласим да је пут промена дугачак пут и да је сваки корак подједнако важан.

Какви су Ваши утисци о граду Крагујевцу и људима који овде живе?

Нажалост, нисам имао много времена да боље упознам Крагујевац, али оно што сам успео да приметим о људима у Крагујевцу, као и у Пироту и Инђији јесте да су то људи са пуно потенцијала, али им у неком тренутку недостаје покретач. Чињеница је да постоје многи проблеми у систему и са финансијама, али мој савет им је да треба да се окрену солидарности и будући да су врло срдчан и топао народ, вероватно да могу много више међусобно једни другима да помогну него што то може систем. Један добар начин је дељење информација и разговор. На пример, када сам ја своје пријатеље у Холандији упознао са ситуацијом старијих људи у Србији тј. када сам им показао слике и рекао колика су примања они су најпре схватили колика је разлика између живота старих у Холандији и живота старих у Србији. Схватили су да има људи који су у много горој ситуацији од њих и да њихов мали допринос некоме може значити много. На тај начин смо сакупили новац за транспортно возило које је потребно организацији у Пироту.

Састанак тима у оквиру пројекта "Заједнички развој заједнице"

Светски дан здравља

Обележавање 7. априла - Светског дана здравља у "Крагујевац Плаза" центру

Светски дан здравља – 7. април ове године на тему: „Старење и здравље: здравље додаје живот годинама“ Црвени крста Крагујевца је обележио бројним активностима, у складу са препорукама Црвеног крста Србије, а у сарадњи са: Институтом за јавно здравље, Домом здравља Крагујевац и Превентивним центром.

Централна манифестација организована је у новоотвореном „Крагујевац Плаза“ центру 7. априла од 10 до 13 сати. Екипа прве помоћи Црвеног крста радила је показну вежбу кардио – пулмоналне реанимације, волонтери Омладинске теренске јединице Црвеног крста су делили промотивни материјал, кондоме и информацију о значају познавања прве помоћи, а са грађанима исписивали „поруче здравља“. Представници Дома здравља мерили су притисак, гликемију, радили скрининг за дијабетес и боди – мас индекс. Ова заједничка манифестација је изазвала интересовање пролазника, догађај је пратила екипа Радио-Телевизије Крагујевац, а видљивост наше Организације је била изузетна.

Део програма обележавања 7. априла су и акције селу у походе.

АКЦИЈЕ “СЕЛУ У ПОХОДЕ” У 2012. ГОДИНИ

Црвени крст Крагујевца од 1982. године веома успешно реализује, у сарадњи са осталим институцијама у граду, акције “Селу у походе”. Акције се организују у селима удаљеним од здравствених центара, лоших комуникација и других фактора, где је потребна здравствена заштита посебно осетљивих категорија становништва (старије особе и деца).

Представница Апотекарске установе у акцији “Селу у походе”

Животни проблеми те популације су вишеструко изражени, од недостатка породичног старања, сиромаштва, до хроничних болести и лоших хигијенских навика и исхране.

Основни циљ акција је да се мештанима пруже основне здравствене услуге лекара опште праксе и лекара различитих специјалности, да се организују здравствено-васпитна предавања (едукације), да се помогну најугроженије породице и да се дају информације из области пољопривредне производње.

Овим акцијама обухватају се и сви ученици и предшколци из села.

Реализацију акција у 2012. године је финансијски помогла Градска управа Крагујевца.

У периоду од 07. до 26. априла 2012. године, Црвени крст Крагујевца реализовао је 3 акције “Селу у походе”, за житеље: Добраче, Рамаће и Грбица, а 2 акције ће се реализовати касније (у селу Пајазитово – 15. маја, а у селу Каменица на јесен)

- У Грбицама ученици су припремили културни програм у знак добродошлице екипи акције

10 SAVETA ZA BOLJE STARENJE

1. FIZIČKA AKTIVNOST

Ne morate da se učlanjujete u teretanu – rad u bašti, vožnja bicikla ili šetnja bržim tempom jednako su efektni. Ako dugo niste bili fizički aktivni, prvo se posavetujte sa svojim lekarom

2. ZDRAVO SE HRANITE

Jedite mnogo voća i povrća, idealno je imati pet manjih obroka dnevno.

Previše soli u ishrani povećava rizik od povišenog pritiska i srčanog udara. Proveravajte sastav namirnica koje kupujete, pogotovo mesnih prerađevina, supa, gotovih jela.

Previše zasićenih masnoća povećava nivo holesterola i uvećava rizik od srčanih bolesti i moždanog udara. U hranu koja sadrži velike količine ovih materija spadaju biskviti, kolači, testenine, kobasice, mrsnije meso i sir. Nemojte piti previše alkohola. Vodite računa o količini i ako primetite da obavezno koristite alkohol za smirivanje ili opuštanje, posavetujte se sa svojim lekarom.

3. NEMOJTE PUŠITI

Nikada nije kasno da osetite sve blagodeti ostavljanja duvana. Pitajte svog lekara za savet o odvikavanju od pušenja i za mogućnost nabavke suplemenata koji ovo olakšavaju.

4. ODRŽAVAJTE SVOJ DRUŠTVENI ŽIVOT

Jedan od dobrih načina da budete aktivni je volontiranje za neku humanitarnu organizaciju. Nije bitno koliko malo vremena mislite da imate, ono je ovakvim organizacijama uvek dragoceno, kao i vaše jedinstvene sposobnosti, znanja i iskustvo. Aktivirajte svoje potencijale!

5. BUDITE POZITIVNI PREMA SVOJIM GODINAMA I PROTOKU VREMENA

Istraživanja pokazuju da ljudi sa pozitivnim stavom ka starenju i aktivnim odnosom prema promenama koje dolaze uz godine žive duže i zdravije od onih koji su negativni i

pesimistički nastrojeni.

Posvećivanje vremena starim prijateljima i hobijima je važno ali pružite šansu i novim stvarima i iskustvima. Lako je sticati nova poznanstva, probati nešto što nikada niste radili, družiti se sa novim ljudima.

6. REDOVNI LEKARSKI PREGLEDI

Razgovarajte sa svojim lekarom ako u porodici imate istoriju bolesti kao što su srčane smetnje, visok krvni pritisak, dijabetes, osteoporoza ili glaukoma. Ovo pomaže da se potencijalni problemi prepoznaju čak i pre nego što se simptomi pojave. Zapamtite da postoje brojni pregledi koji pomažu da se bolesti poput raka otkriju u ranoj fazi, ne ustručavajte se da pitate svog lekara za njih.

7. VODITE RAČUNA O VIDU

Redovno proveravajte vid kod lekara, najmanje jednom u dve godine, a posle sedamdesete godine jednom godišnje.

8. IZBEGAVAJTE DUGOTRAJNO IZLAGANJE SUNCU

Naravno, dobro je izlaziti na vazduh i provoditi vreme napolju, ali morate preduzimati predostrožnosti da se zaštitite od sunca. Visoke temperature, pogotovo u kombinaciji sa visokom relativnom vlažnošću vazduha, kao i jak intenzitet ultraljubičastog zračenja predstavljaju zdravstvene rizike. Pratite vremensku prognozu i nosite odeću koja vas štiti od toplote i zračenja.

9. SPAVAJTE DOVOLJNO

Kvalitetno spavanje nije samo način da se odmorite već ima i mnogo utiče na zdravlje: smanjuje rizik od depresije, ublažuje upale i stres, pa čak i unapređuje vaše srčano stanje.

10. PAZITE NA SVOJU PENZIJU I AKO JE POTREBNO, SAVETUJTE SE SA STRUČNJACIMA

Vaša penzija je vaš resurs i uvek može da se upotrebi na efikasniji način. Zapamtite da ona nije milostinja ili socijalna pomoć već vaš novac koji ste zaradili. Tako je i tretirajte, svesni da je možete mudro ulagati i njome raspolagati.

Dug život nije vrednost sam po sebi. Ono što je bitno je kvalitet tog života, življenje u sreći i zadovoljstvu...

Danica, 75 godina
- volonter Crvenog krsta

Табеларни приказ резултата акција „Селу у походе“

	Добрача	Рамаћа	Грбице
Прегледа опште праксе - 68	18	27	23
Специјалистичких прегледа	92	18	28
Контрола гликемије – 74	21	25	28
Терена ХМП за непокретне – 37	5	26	6
Пакета хране и хигијене – 30	10	9	11
Оптометријских прегледа – 54	10	22	22
Прегледа школске деце – 38	10	7	21
Консултација из области пољопривреде – 23	8	7	8
Урађено аудиометрија – 30	8	9	15
Пружено фармаколошких упутстава – 73	26	27	20
Узето узорака воде за анализу – 6	2	2	2
Урађено дератизација – 60	20	20	20
Избор за најуређеније домаћинство – 3	1	1	1
Ангажовано волонтера и сарадника у акцији	31	27	24
Ангажовано запослених у ЦК	4	4	4

- Обављене консултације на тему „Понашање тракториста у саобраћају“ и 3 предавања на тему „Понашање деце у саобраћају“;

- Апотекарска установа је поделила 85 препарата из категорије помоћних лековитих средстава

- Обављено је 6 разговора за одрасле на тему „Противпожарна заштита становништва“ и 3 предавања за ученике

- Организована обука за ученике из прве помоћи

Црвени крст Крагујевца је у оквиру свих ових акција, поред пакета хране и средстава за хигијену, за најугроженије мештане, обезбедио и средства за хигијену за 3 школе и предшколце: четкице за зубе, пасте за зубе, сапун и едукативни и пропагандни материјал посвећен

Контрола гликемије мештанима села

унапређењу здравља (агитке, плакате, игрице и сл.).

У току акције са мештанима је рађена евалуација, а по завршетку сваке акције у присуству представника села и Основне организације Црвеног крста извршена је анализа акције.

Евалуацијом је утврђено:

- Да дијагнозе специјалиста и лекара опште праксе показују да значајан број прегледаних пацијената болује од хипертензије, дијабетеса, астме, бронхитиса, реуматских обољења, гојазности и сл. Код многих су ови проблеми сада први пут откривени, што је од великог значаја за лечење;

- Да је значај ових акција за село велики, посебно јер се у оквиру њих на време открију неке болести, као што су: деформитети кичме и лоше држање тела код деце и каријес сталних зуба, а код одраслих срчана обољења, дијабетес или промене на дојкама, и сл. што се и у овим акцијама догађало;

- Да је у 2 села вода за пиће неисправна. Резултати анализе достављени мештанима, са упутством за предузимање мера;

- Да се испитају могућности за организацију оваквих акција два пута годишње;

- Да се испитају могућности о обезбеђењу рецепата и лекова током акције, како је било ранијих година.

• Становништво села је све старије, а деце је све мање

• Школа у Грбицама нема хигијенски исправну воду за пиће, већ само техничку, а у Добрачи у школи нема санитарног чвора, већ ученици користе „пољски WC“ без икакве воде.

Средства информисања (ТВ и радио станице, као и штампани медији) су редовно информисала суграђане о акцијама. У Рамаћи и Добрачи су били и да направе видео запис о акцији који је емитован у информативном програму. Направљена је фото документација у Црвеном крсту Крагујевца.

Стоматолошки прегледи деце

Педијатријски прегледи

Контрола исправности воде за пиће

Контрола слуха

Контрола вида

Предавање о понашању у саобраћају

Интернистички преглед

Прегледи лекара опште праксе

Социјалне активности

- За помоћ су се директно у Црвени крст јавила 93 лица, од тога смо помогли 37 са пакетом хране а 14 са пеленама за децу;

- У теренској посети Страгарима обишли 10 најугроженијих породица и помогли са пакетима хране и хигијене

- за половну одећу је долазило и презело 126 лица

- 31 донатор половне гардеробе је донео ствари у Црвени крст

- током акције "Зимујмо код куће" је подељено за 30 деце из КЦ Трмбас мешовитих пакета (хигијенски сет, дидактички материјал, играчке и слаткиши) и џемпери. Школи Вук Караџић смо донирали пакет дидактике и хигијене

- У «картонско насеље» смо за ромске породице одвезли 116 џемпера и 20 пари дечијих рукавица.

- помогли смо самохрану мајку са троје деце тако што смо одвезли кревет и орман који су поклонили суграђани.

- удружењу Маслачак смо донирали 17 пакета слаткиша и дуготрајног млека за угрожену децу са сметњама у развоју

- примили смо донацију од 85 дуксева

Посета представнице Кола српских сестара забавишту "Дуга"

- примили смо донацију слаткиша за кориснике народне кухиње

- за 66 ученика Медицинске школе купљене су улазнице за хуманитарни концерт 13.200 дин.

- за троје деце, обезбеђена је новчана помоћ у износу од по 5.000 дин.

- започет је пројекат „Помоћ повратницима по реадмисији“

- настављен је пројекат скрининг и праћење корисника народне кухиње у вези са контролом туберкулозе, анкетирано 94 корисника а 14 упућено на преглед

ВРТИЋ ЦРВЕНОГ КРСТА

Рад у забавишту «Дуга» се реализује кроз менторске часове у једној, мешовитој васпитној групи са 14-оро деце узраста од три до пет година.

Кроз петодневни рад у току једне седмице, па тако целог месеца, за малишане из колективног центра «Трмбас» и локалне заједнице, васпитно-образовни рад се континуирано обавља кроз: подстицање развоја говора и језика, развоја перцепције, просторне и временске оријентације, подстицање развојне когниције, социо-емотивног развоја, али и ликовно, музичког и физичког образовања. Редовно се негују и учвршћују здравствено хигијенске навике и спроводе специфичне тематске радионице посвећене потребама групе.

Боравак у забавишту је несумњиво изузетно значајан за ову групацију деце, посебно у васпитном делу – за децу из колективног смештаја, која показују слободније понашање и опхођење

Боравак деце из забавишта "Дуга у Еко парку у Илићеву

према другим лицима, а у смислу социјализације - значајнији за децу из локалне заједнице.

С обзиром на дугу традицију функционисања овог забавишта, анализа је показала да су напредак у васпитању, социјализацији и касније учењу, код деце која су боравила у овом забавишту далеко лакши приликом поласка у школу.

НАСТАВАК ПРОЈЕКТА «ЗАДРЖИМО ИХ КОД КУЋЕ»

Пројекат «Задржимо их код куће», који је у Крагујевцу реализовао Мобилни тим НВО «Снага пријатељства-Amity» при Црвеном крсту Крагујевац, је формално завршен крајем 2011. године, оснивањем и почетком рада Удружења родитеља деце са развојним сметњама са села, под називом «Маслачак». Црвени крст Крагујевца је овом Удружењу уступио просторију на коришћење у оквиру својих просторија и максимално се трудио да помогне у почетку рада, контактима са локалном заједницом и обезбеђивању донација и помоћи за чланове.

Наша Организација је наставила да максимално, колико су то могућности дозвољавале, одговори на потребе деце са сметњама у развоју са сеоског подручја, које су се углавном односиле на обезбеђивање превоза до здравствених институција. Тако је у периоду од јануара до априла месеца 2012. године, комби-возило, које је уступљено Црвеном крсту Крагујевац на коришћење у ове сврхе, прешло

2002 км. Најчешће су деца у пратњи родитеља превожена до здравствене институције на заказани преглед или интервенцију, али је возило било коришћено и за: превоз стручњака од града до једне сеоске школе ради обављања прегледа деце, вођења деце на излет у Еко-парк и азил за псе, превоз деце до Предах центра и повратак кући, учешће чланова Удружења «Маслачак» на Базару здравља у Београду.

Средства за реализацију наведених услуга превоза Црвени крст Крагујевца је обезбедио из фонда за помоћ деци у оквиру акције «За срећније детињство», али и од још једног, изузетно лепог и хуманог геста младих Крагујевца. Наиме, две средњошколке, ученице Друге крагујевачке гимназије Анђела Вујошевић и Ивана Рачић су 16.марта у Дому омладине организовале хуманитарни концерт и продајом улазница прикупиле 14.100,00 динара.

У складу са именом своје организације, представници Amity-ја на челу са мр. Надеждом Сатарих, обезбедили су средства за наставак пројекта за наредна четири месеца.

ОСТАЛЕ ДОНАЦИЈЕ

Вишегодиши пријатељи Црвеног крста Крагујевац, тачније корисника наших

услуга и угроженог становништва у Крагујевцу, су група појединаца из италијанског града Каstellанца, окупљених у организацију под називом Comitato Aiuti di Castellanza, који сваке године у Србију, у Крагујевац, шаљу велике количине помоћи, прикупљане током целе године.

Тако је и крајем 2011. године, од помених пријатеља из Италије, Црвени крст Крагујевца примио хуманитарну помоћ у роби и опреми вредну 900 евра и тешку 4.600 кг. Састав хуманитарне помоћи углавном чине пелене, инвалидска помагала, гаредероба и покривачи, који (су) ће, посредством Црвеног крста у Крагујевцу стизати до крајњих корисника.

Још једна традиција коју негују помени хуманисти из Каstellанца завређује пажњу. Наиме, обилази пре неколико година породицу Гојаковић у којој живи тешко болесна девојчица Марија, ови племенити људи дали су обећање породици и сваког месеца за ову девојчицу и њену негу шаљу новчану помоћ.

У складу са својом мисијом, Црвени крст Крагујевца се одувек, а последњих година интензивније, захваљујући подршци донатора, бави пројектима који за циљ имају заштиту животне средине. Тако су искуства из прошлог пројекта „Доћи, научи, про-

Донација за кориснике народне кухиње, Коло српских сестара, Интеркомерц - Рача, Некретнине "Брковић"

Едукација вршњачких едукатора из екологије

мени и примени“ умногоме доприне-ла да Црвени крст препозна нове проблеме у овој области и осмисли нове активности, уобличене у пројекат „Још један корак за мој чистији град“, а Град Крагујевац, тачније Градска управа за заштиту животне средине и одрживи развој – финансијски подржи његову реализацију.

Поменути пројекат је имао за циљ промоцију заштите животне средине кроз јачање еколошке свести младих, али и других грађана, стварање услова за одговорније понашање младих, развијање еколошког активизма и повећаног учешћа младих.

Наведени циљеви су остварени кроз изузетну сарадњу са просветним радницима и учешћем ученика из 17 основних школа, захваљујући чему су:

- едукована 36 вршњачка едукатора (ученици 7. разреда),
- реализовани часови на ову тему (заштита животне средине, са акцентом на штетност употребе пластичних кеса) у свим одељењима 4. разреда основних школа,
- ученици ТУШ «Тоza Драговић» сашили 106 платнених торбица
- платнене тробице у креативној радионици осликавало 64 ученика
- реализована изложба осликаних торбица и за 27-оро деце која су на лечењу у Клиничком центру Крагујевац уручени поклони у истим торбицама.

Након завршених пројектних активности, донатор и Црвени крст Крагујевац, као реализатор, су изузетно задовољни реализацијом истих, учешћем и подршком великог броја

школа и просветних радника, директним обухватом око 1020 основаца, њиховом мотивацијом, креативношћу и знањем, а посебно – успостављањем нових контаката и пријатељстава међу њима. Како је принцип рада врло једноставан, верујемо да ће овај начин преношења знања о заштити животне средине бити лако примељив и одржив даље у настави.

ЗИМУЈМО КОД КУЋЕ

Програм крагујевачког Црвеног крста „Зимујмо код куће“, традиционално намењен деци из породица које услед лошијег социјалног статуса нису у прилици да им приуште боравак ван града током зимског распуста, ове године је био посвећен деци основнош-

колског узраста, која живе у колективном центру „Трмбас“.

Програм је реализован у просторијама Подручног одељења ОШ „Вук Стефановић Караџић“ у Трмбасу, у периоду од 9. до 13. јануара 2012. године, а похађало га је 30 деце узраста од 7 до 15 година.

Програм рада, конципиран кроз предавања, радионичарски рад, емитовање промотивних и едукативних филмова, играње улога и игара, имао је за циљ да децу научи хуманости, солидарности, унапређењу и очувању здравља, али и толеранцији, недискриминацији и ненасилном решавању конфликта.

Након упознавања организације Црвеног крста, њеног настанка и принципа (кроз филмове, стрипове и слагалице), посебна пажња је посвећена теми унапређења и очувања здравља. Нарочито се говорило о одржавању личне хигијене и болестима које настају као последица неодржавања хигијене (болести прљавих руку), а са старијим учесницима радионица (5-8. разреда) се разговарало о болестима зависности, са посебним акцентом на штетности пушења и алкохолизма, јер се са цигаретама и алкохолним пићима ова деца често срећу и лако су им доступни (нису ретки случајеви да очеви и деде још у раном детињству деци дају да „повуку који дим“ или „цугну мало пива“ – према речима деце).

Поменути радионице о толеранцији и недискриминацији су изазвале код деце изузетну активност и интересовање, с обзиром на

Ученице ТУШ „Тоza Драговић“ сашиле су 106 платнених торбица у оквиру пројекта „Још један корак за мој чистији град“

Учесници програма "Зимујмо код куће"

чињеницу да су, због саме средине у којој живе (присуство различитих верских, расних и др. опредељења), али и због узраста у којем су, свађе и туче међу овом децом веома честе.

Дан, који је по обичају најдражи учесницима овог програма је дан када организовано одлазе у град и обилазе неке од културних и образовних институција и забавних садржаја. Ове године, посета граду је реализована у четвртак, 12. јануара 2012. године.

За разлику од прошлогодишње реализације, када је у граду за децу било организовано више забавних садржаја (луна-парк, клизалиште и сл.), ове године тих садржаја није било па су за учеснике програма организоване посете: Акваријуму, затвореном базену и Телевизији Крагујевац. Посете су, због великог броја деце, организоване у две групе, а сви учесници програма су били задовољни виђеним, подједнако одушевљени - неки базеном, неки животињама виђеним у Акваријуму, а неки унутрашњошћу и функционисањем телевизије (студио, монтажа, посао водитеља и сл.). Треба свакако нагласити да су нас све поменуте организације изузетно лепо дочекале и понудиле деци своје садржаје: (руководство СЦ „Парк“ је изразило спремност да омогући бесплатне улазе за базен за децу на захтев Црвеног крста, Телевизија Крагујевац је тог дана емитовала прилог о овом програму и обезбедила гостовање једног броја деце у емисији „Мозаик“, у уторак, 17. јануара).

Последњи дан програма, у петак, 13. јануара, реализован је кроз радио-

нице и игре које указују на развој пријатељства и љубав, а потом је организована „караоке- журка“. На крају програма, реализатори су се захвалили учесницима и поделили им поклоне које је Црвени крст обезбедио.

Свакодневни одлазак у Трмбас, искористили смо и да се виђамо и радимо са децом узраста 3-5 година из овог колективног центра, која иду у забавиште „Дуга“, али и са њиховим родитељима, да поразговарамо о развоју и проблемима деце и да им уручимо помоћ коју је Црвени крст Крагујевца обезбедио од донатора (нова женска гардероба фирме „МИМ мода“).

Реализатори програма „Зимујмо код куће“ били су волонтери: Срећко Стевовић, Новак Николић, Никола

Стојановић, Сава Стевановић, Невена Симић и Невена Јовановић и стручне сараднице: Агата Живојиновић и Марица Патрногић.

Судећи према евалуацијама спровођеним током реализације, учесници су задовољни реализованим активностима, „све им се допало, посебно игре и срећни су што су научили нешто ново.“ Неки од њихових коментара били су:

- срећан сам због овога шта смо радили и надам се да ћемо се још дружити
- предивно сам се осећао
- нисам имао трему.

У 23 попуњена евалуативна листа са сликама осећања (на крају програма), сви су се изјаснили као срећни, велики број (20) као изненађени, а потом као опуштени, заљубљени, стидљиви и, по неко – као збуњен, исцрпљен и стидљив.

У настојању да програм додатно обогатимо и одговоримо на потребе и интересовања деце, за нас је посебно важна радионица коју смо назвали „Желим да...“, кроз коју су учесници рекли:

- да се дружимо чешће,
- да се играм,
- да идемо у зоолошки врт,
- да играмо фудбал у балон сали,
- да научим да фризирам,
- да се дружимо и следеће године,
- да се играмо у парку.

У реализацији програма смо наишли на изузетну сарадњу и подршку бројних институција и организација, и то:

- ОШ „Вук Стефановић Караџић“, у

Учесници програма "Зимујмо код куће" у посети Радио Телевизији Крагујевац

чијим се просторијама у Трмбасу реализовао програм,

- Спортског центра „Парк“, који је омогућио разгледање новог затвореног базена
- Природно-математичког факултета, који је омогућио бесплатан улаз деци у Акваријум,
- Телевизији Крагујевац, која је деци омогућила да погледају структуру и начин функционисања и о томе извештавала у емисијама „Мозаик“ и Хроника
- Агенције за туризам и саобраћај, која је понудила бесплатан превоз деце из колективних центара до центра града и назад.

ПРОМОЦИЈА ХУМАНИХ ВРЕДНОСТИ

Приредила
Биљана
Цветковић

Програм „Промоција хуманих вредности“ промовише уважавање културолошких и етничких разлика кроз развој позитивног васпитног окружења заснованог на интеркултуролошким вредностима у основним школама на територији Републике Србије.

Циљ Програма је смањење насиља међу младим људима у Србији, унапређењем вештина комуницирања и решавања сукоба мирним путем, код младих узраста од 8-14 година, ангажовањем младих волонтера Црвеног крста и просветних радника који су били обухваћени обукама Црвеног крста.

У 63 средине на територији Републике Србије едуковани млади волонтери Црвеног крста спроводе Програм. Методологија рада је заснована на интерактивном раду, индивидуалном, раду у мањим групама, али и кроз презентације и дискусије. Редовне активности су тематске радионице али у оквиру Програма се организују и конкурси изложбе ликовних радова, луткарске и драмске представе на теме Програма, едукатори и корисници осмишљавају песме у духу Програма, тематски квизови, маскенбали, спортске и многе друге активности које имају за циљ да промовишу толеранцију, ненасилну комуникацију и поштовање различитости. Једна од активности која се реализује у оквиру Програма је и школица подмлатка у оквиру које се спроводе тематске активности из области – Промоција хуманих вредности. Сваке године овим школицама подмлатка обухваћено је најмање 500 деце. Школице подмлатка реализују истакну-

ти млади волонтери Црвеног крста а у децим одмаралиштима Црвеног крста Вршац, Ниш и Александровац. Активности из наведене области спроводе се сваког лета и у Летњој школи подмлатка у Децим одмаралишту Црвеног крста Србије у Баошићу.

Активности које се спроводе у оквиру Програма су континуиране и стандардизоване а Програм се непрекидно развија како уз допринос особа које су професионално ангажоване у Црвеном крсту тако и уз ангажовање едукованих младих волонтера Црвеног крста и корисника Програма. У плану је и израда играног филма а за потребе презентивног деловања у наведеној области. Своја знања и искуства стечена у оквиру Програма Црвени крст Србије је пренео Црвеном крсту Црне Горе кроз организовање више тренинга на коме су учествовали млади волонтери, секретари и просветни радници из више организација Црвеног крста Црне Горе. Програм се заснива на сазнањима из области психологије, социјалног рада, етнологије и комуникологије. Вршњачка едукација као ефикасан пут преношења сазнања је потврђена кроз програм «Промоција хуманих вредности». Програм се ослања и на стратегије које су донете у Србији а тичу се деце и младих, као и маргинализованих група.

Неки од посебних циљева Програма су:

- Унапређивање и обогаћивање наставног програма у школама где се програмске активности реализују
- Унапређивање образовања корисника (нпр. стицање знања о одређеним појмовима)
- Унапређивање комуникације корисника Програма са просветним радницима и родитељима и ширим социјалним окружењем
- Унапређивање вештине комуницирања и преговарања
- Унапређивање свести о личном и културном идентитету, различитостима и толеранцији
- Унапређивање свести о последицама предрасуда стигматизације дискриминације
- Унапређивање свести о значају постојања културних разлика са циљем смањења дискриминације
- Усвајање и примена техника ненасилног решавања сукоба
- Унапређивање свести о значају родне једнакости
- Унапређивање, путем медија, свести шире друштвене заједнице о темама које третира Програм
- Развијање емпатије код деце
- Унапређивање свести о афирмацији позитивних друштвених вредности

- Повећање друштвене одговорности сваког појединца.

Корисници Програма су деца узраста од 8-14 година која су обухваћена редовним школским системом образовања. Програм подразумева и индиректне кориснике, тј. националне мањине, маргинализоване групе у Србији, углавном ромску популацију и децу са сметњама у менталном и физичком развоју. Директори школа, родитељи, представници медија и партнерских организација такође представљају индиректну циљну групу Програма.

За потребе програма „Промоција хуманих вредности“ Црвени крст Србије је креирао едукативни материјал и то приручник „Промоција хуманих вредности“, едукативни календар „За доброту сваки дан је добар дан“ као и три радне свеске под називом „Сви исти а сви различити“, „Дечја права“ и „Кликни безбедно“. Приручник је намењен едукаторима, младим волонтерима Црвеног крста и просветним радницима а едукативни календар и радне свеске корисницима Програма.

Приручник је креиран још 2007. год. када је Црвени крст Србије отпочео реализацију Програма уз подршку Шпанског Црвеног крста. Приручник обухвата теме: толеранција, ненасилна комуникација, лични и културни идентитет и поштовање различитости, решавање сукоба мирним путем, превенција дискриминације и стигматизације, родна једнакост, дечја права и превенција насиља путем електронских медија. Приручник „Промоција хуманих вредности“ је изузетно вреднован како од стране професионалаца и волонтера Црвеног крста тако и од просветних радника и менаџмента школа. Један број просветних радника користи приручник „Промоција хуманих вредности“ и за потребе спровођења наставног предмета – грађанско васпитање. Радионице дефинисане у Приручнику намењене су деци узраста од 8-11 година и од 12-14. год. Приручник се састоји од више тема односно сегмената, радионице су детаљно описане и пружају сигурност и едукаторима који се по први пут сусрећу са њима као и едукаторима који немају довољно искуства у радионичарском раду.

Едукативни календар је намењен корисницима, а рађен је по узору на универзални годишњи календар (не односи се само на текућу годину). Сваки дан у години је посвећен одређеној теми/области:

-Промоција хуманих вредности

- Здравље и здрави стилови живота
- Књижевност
- Спорт
- Историја
- Култура
- Опште образовање
- Кампање
- друго.

Едукативни календар има за циљ да унапреди квалитет образовања деце, развије креативност код деце и омогући да свако дете активно учествује у школи, са својим вршњацима, кроз активности Црвеног крста, а у присуству својих наставника, чиме се развија самопоуздање код деце, осећај припадности групи, што некада није случај у оквиру редовног наставног програма где се деца оцењују и где су можда мање слободна да изнесу своје мишљење и испоље знања и способности које поседују.

Јединствен и добро осмишљен едукативни материјал, чија идејна решења доприносе да буде препознаљив у срединама где се Програм реализује, пружају стандард по коме се спроводе програмске активности у 63 средине на територији Републике Србије.

Црвени крст Србије и организације које спроводе програм „Промоција хуманих вредности“ су од самог почетка реализације наведеног програма изузетно вредновали теме Програма, методологију рада, резултате које постижу едуковани млади волонтери у раду са корисницима, едукативни и промотивни материјал који је креиран и осмишљен за потребе програмских активности али нам је било од изузетног значаја да чујемо како други виде ангажовање Црвеног крста у области – Промоција хуманих вредности. У том смислу спроведено је више евалуација Програма. За потребе евалуације били су ангажовани и екстерни евалуатори, а евалуацијом су били обухваћени; корисници Програма, просветни радници, психолошко-педагошке службе и менаџмент школа, родитељи корисника, едуковани млади волонтери који су укључени у реализацију Програма, секретари и стручни сарадници Црвеног крста као и сарадници из других партнерских организација.

Резултати евалуације говоре о томе да организације Црвеног крста које спроводе програм „Промоција хуманих вредности“ сматрају да је методологија Програма примерена корисницима и циљној групи, а садржај Програма актуелан. Програм је како наводе један од најлепших који спроводи Црвени крст Србије, добро је осмишљен и реализује се с лакоћом. Сарадња Црвеног крста и психолошко-педагошких служби и про-

светних радника, у школама где Црвени крст спроводи Програм, је на високом нивоу. Програм је у одређеним срединама допринео унапређењу сарадње између школа и Црвеног крста. Како секретари и стручни сарадници Црвеног крста истичу, кроз Програм сви актери су много добили. Корисници су усвојили нова знања, школе унапредиле своје образовно-васпитне активности, ангажовањем обучених просветних радника, а едуковани млади волонтера Црвеног крста стекли нова знања и животну корисне вештине. Програм је како наводи један број организација Црвеног крста постао нови бренд Организације. Радионице и друге програмске активности су освежење у односу на класичан приступ у настави. Садржај и структура радионица држе пажњу ученика на завидном нивоу. Деца су опуштена и раздрагана. Радионице су занимљиве и поучне па полазници активно учествују у раду. Просветни радници психолошко-педагошке службе истичу да су радионице добро прилагођене узрасним карактеристикама ученика и развојној проблематици њихове генерације. Путем радионица, кроз интерактивни рад, деца на занимљив начин усвајају нова знања. Сваком просветном раднику препоручује се овакав начин комуникације са ученицима. Радионице су едукативне, сваки учесник има право на своје мишљење, иако сви учествују у раду, научили су једни друге да слушају. Просветни радници запажају да ове програмске активности доприносе бољој сарадњи и комуникацији у одељењу и ван њега. Овако осмишљене радионице представљају нови вид учења и новину у образовно-васпитном раду, истичу просветни радници у великом броју школа где се Програм реализује. Психолошко-педагошке службе истичу да деца кроз ове радионице поред интелекта користе и интуицију и машту што није случај у оквиру класичног васпитно-образовног рада у школама. Захваљујући темама Програма и садржају радионица, деци се помаже да препознају своја осећања, науче да сукобе могу решавати мирним путем и разумеју да се ненасилно решавање конфликта учи и вежба.

Даље резултати евалуације говоре да су едукатори, млади волонтери Црвеног крста, успоставили изузетно добар контакт са децом. Млади волонтери су на обукама Црвеног крста Србије, као и на обукама организованим од стране Црвеног крста у градовима и општинама, стекли потребна знања и животну корисне вештине, што су предуслови за успешну реализацију програмских активности. Едуковани млади волонтери Црвеног крста су добри организатори,

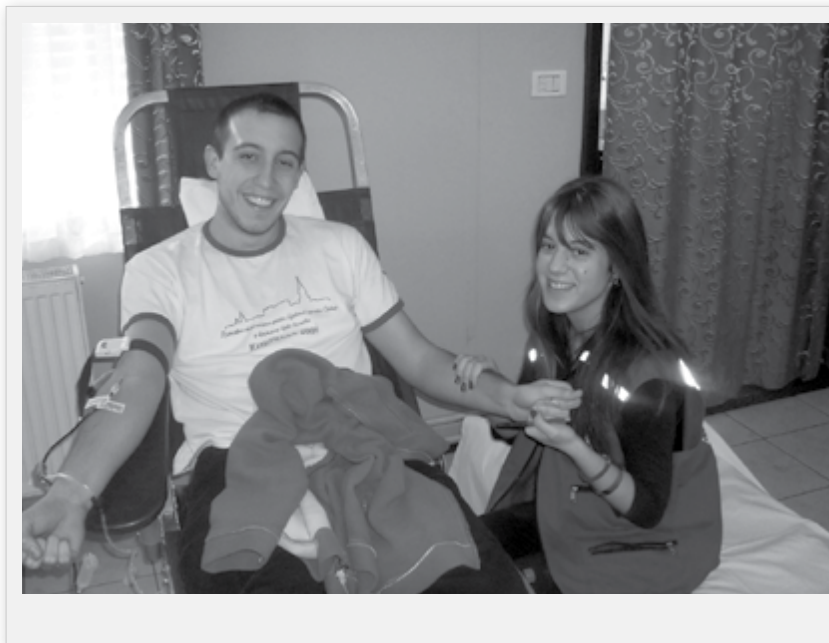
комуникативни су. Одлично сарађују са децом. У потпуности су прихваћени од стране корисника, наставника и других сарадника у школи, а њихов рад је, по речима просветних радника и разредних старешина позитивно оцењен и од стране родитеља корисника.

Црвени крст Србије је почев од 2007. год. за реализацију Програ „Промоција хуманих вредности“ обезбедио подршку од стране Шпанског Црвеног крста и Владе Шпаније. Почев од 2008. год. сваке године доплатна маркица у оквиру Недеље Црвеног крста (од 8-15. маја) посвећена је програму „Промоција хуманих вредности“. Средствима оствареним продајом доплатне маркице, сваке године се обезбеђује подршка за укључивање у програмске активности нових дванаест средина. Почев од 2010. год. у петнаест средина Црвени крст спроводи Програм уз подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу. Међу овим организацијама Црвеног крста је и Црвени крст Крагујевац чији волонтери су учествовали и у реализацији школица подмлатка које третирају теме из области – Промоција хуманих вредности. Поред ангажовања Црвеног крста Србије и Црвени крст у градовима и општинама је конкурисао код Министарства рада и социјалне политике, градских и општински секретаријата и управа и других локалних донатора како би се за реализацију активности из области – Промоција хуманих вредности обезбедила средства у смислу даље одрживости Програма, а по престанку финансирања од стране донатора, као и додатна средства која су унапредила рад Црвеног крста у оквиру програма „Промоција хуманих вредности“.

Црвени крст Србије има у плану да сваке године Програмом обухвати нових дванаест организација Црвеног крста како би свих 183 организације Црвеног крста у наредним годинама имале могућност да се укључе у реализацију програма „Промоција хуманих вредности“ који у најлепшем смислу промовише широк дијапазон активности које спроводи Црвени крст. -

Добровољно давалаштво крви

Још једна област и јавно овлашћење које по Закону припада Црвеном крсту и коју крагујевачки Црвени крст реализује тако да то традиционално постаје наш понос, јесте добровољно давалаштво крви.

Сви наши даваоци могу бити поносни на себе, своје срце, своју доброту, а нису ни свесни колико су људских живота спасили. Напоменућемо овом приликом да је само једна боца крви довољна да се спасу три новорођенчета.

У прилог поменути традиционално добрим резултатима, истичемо да је у прва четири месеца ове године, у сарадњи са Службом за трансфузију Клиничког центра Крагујевац реализовано 37 акција добровољног давања крви и прикупљено 2900 јединица, а од тог броја, 17 акција су организовали Црвени крст Крагујевца и његове подружнице. Црвени крст Крагујевца је у својим акцијама мотивисао 852 даваоца, од којих је 761 давалац дао крв.

Поносни смо на 190 крагујевачких средњошколца и студената, који су недавно по први пут дали крв, али и на 176 жена/девојака, сталних хуманисткиња. У овом периоду су идентификована и два даваоца за признање 100+, односно четири даваоца за признање за 75. давање.

Период од последња четири месеца карактерише и једна велика акција

добровољног давања крви у оквиру зимске кампање, који реализујемо као партнер Института за трансфузију крви Србије, када се позиву одазвало 148 даваоца, а крв дало њих 137.

Поводом Међународног дана жена – 8. марта, искористила је наша Организација прилику да организује пријем и да се на скроман начин захвали пламенитим женама – вишеструким даваоцима крви, али и да се и даље залаже и лобира у локалној заједници за побољшање и унапређење услова за даваоце крви.

ДОБИТНИЦИ ПРИЗНАЊА ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ ИЗ КРАГУЈЕВЦА

На основу предлога Комисије за организацију и развој Црвеног крста Крагујевца, а уз сагласност Управног одбора Црвеног крста Крагујевца (на седници одржаној 27. фебруара 2012. године), донета је одлука да се истакнутим волонтерима Црвеног крста Крагујевца доделе признања Сребрни и Златни знак Црвеног крста Србије.

Признања су доле наведеним заслужним волонтерима додељена на свечаности који је организовао Црвени крст Крагујевца поводом 8. марта – Међународног дана жена.

Сребрни знак Црвеног крста Србије добили су:

1. Топаловић Миљана, рођена 25.05.1970. године, је дугогодишњи активиста, члан Одбора и Скупштине основне организације, члан одбора Подружнице „Застава оружје“, члан Актива добровољних даваоца крви, добитник захвалнице Црвеног крста Крагујевца;
2. Павловић Нада, рођена 9.09.1955. године, је дугогодишњи активиста, била је члан Одбора и Скупштине основне организације, члан Одбора подружнице „Застава оружје“, члан Комисије за социјалне активности, добитник је захвалнице Црвеног крста Крагујевца;
3. Станковић Србијанка, рођена 4.04.1956. године је дугогодишњи активиста, била је члан Скупштине основне организације, члан Комисије за социјалне активности, добитник Захвалнице Црвеног крста Крагујевца;
4. Симоновић Радослав, рођен 25.03.1953.године, дугогодишњи је активиста, био је члан Скупштине основне организације, члан Актива добровољних даваоца крви, сада је члан Комисије за добровољно давалаштво крви. Веома активан у организацији акција добровољног давалаштва крви, вишеструки је давалац крви и добитник Захвалнице Црвеног крста Крагујевца;
5. Радичевић Љиљана, рођена је 2.01.1965. године, дугогодишњи активиста, била је члан Скупштине основне организације, члан Актива добровољних даваоца крви, сада је члан Комисије за добровољно давалаштво крви. Веома активна у организацији акција добровољног давалаштва крви, вишеструки је давалац крви и добитник Захвалнице Црвеног крста Крагујевца;
6. Брашић Немања, рођен 7.09.1964. године, дугогодишњи активиста, био је члан Скупштине основне организације, члан Актива добровољних даваоца крви, сада је члан Комисије за добровољно давалаштво крви. Веома је активан у организацији акција добровољног давалаштва крви, вишеструки је давалац крви и добитник Захвалнице Црвеног крста Крагујевца.

Златни знак Црвеног крста Србије добили су:

1. Шекуларац Зоран, рођен 19.09.1957. године, дугогодишњи активиста, члан Од-

бора и Скупштине основне организације, члан Актива доброволних даваоца крви, заменик секретара комисије за давалаштво крви, добитник признања за 75 пута дату крв, добитник Захвалнице и Сребрног знака Црвеног крста Србије 2006. године.

2. Миланка Павловић, је дугогодишњи волонтер Црвеног крста Крагујевца, у ранијем периоду је била члан Одбора и Скупштине основне организације. Миланка је секретар подружнице „Застава оружје“, од 2005. године и члан Надзорног одбора Црвеног крста Крагујевца од 2002. године. Добитник је Сребрног знака Црвеног крста Крагујевца 2006. године.

3. Зора Станковић, рођена 29.11.1937. године, веома је активна у раду основне организације „Центар града“ и у оквиру Програма „Помоћ телефоном“ намењеног старим лицима. Добитник је „Повеље за добра дела“ 2010. године и Сребрног знака Црвеног крста Србије 2006. године.

4. Ружа Банковић, рођена 20.12.1944. године, истиче се радом у основној организацији „Центар града“, као и у оквиру Програма „Помоћ телефоном“. Изузетно је стрпљива и брижна у раду са старим лицима. Добитник је „Повеље за добра дела“ 2010. године и Сребрног знака Црвеног крста Србије 2006. године.

5. Дана Марковић, рођена 17.04.1941. године, медицински радник у пензији, „хуманиста великог срца“, веома је активна у раду основне организације „Центар града“. Добитник је Сребрног знака Црвеног крста Србије 2006. године.

ПРВА ПОМОЋ

Прва помоћ је незаобилазни део свакодневног живота у модерној цивилизацији. Њу чине једноставне вештине које могу да науче лаици, а које у неким случајевима могу да спасу живот. Ширење знања о првој помоћи је важан корак у смањењу инвалидитета и смртности после изненадних несрећа. Сврха прве помоћи није медицинско лечење професионалним медицинским поступцима, већ она представља скуп једноставних поступака лаика којим се уз минимум опреме постиже жељени резултат.

Прва помоћ је и симбол рада организације Црвеног крста јер представља персонификацију хуманих идеја и жеље да се помогне ономе коме је то најпотребније.

Због чега је важно да возачи знају да пруже прву помоћ? Навешћемо вам податак да близу 60% смртних исхода после саобраћајне незгоде догоди се у првих

десет минута од незгоде, а то је време када су повређени и животно угрожени препуштени сами себи или другим учесницима у саобраћају који се ту затекну. Пружање правилне прве помоћи на месту несреће одмах после незгоде може да смањи проценат смртних исхода и трајних штетних последица по здравље. Зато је прва помоћ незаобилазни део сваке савремене стратегије која има за циљ повећање безбедности у саобраћају.

Како је и период 2011. – 2020. год. проглашен „Деценијом безбедности саобраћаја“, надамо се да ће ове информације бити од користи и допринети да се учесници у саобраћају оспособе за правилно реаговање у случају саобраћајне незгоде као и за адекватно пружање прве помоћи. Сваке године се, и на градском и на на-

ционалном нивоу, организују такмичења екипа Црвеног крста у пружању прве помоћи у три категорије: Омладина, Подмладак и „Петлићи“ - ученици четвртог разреда основних школа.

Крајем априла, тачније 28. априла 2012. године је у просторијама и дворишту Медицинске школе «Сестре Нинковић» одржано Градско такмичење у пружању прве помоћи за категорију омладине, на коме су екипе омладине Црвеног крста Крагујевца освојиле прво и треће место. Посебно нас је радовало интересовање ученика Политехничке школе за учење

прве помоћи и учешће на Градском такмичењу.

Уколико сте заинтересовани да научите прву помоћ и постанете спремни за деловање у случају непредвиђених ситуација и незгода, јавите се или дођите у Црвени крст Крагујевца, ул. Светозара Марковића бр.7 и тел. 034/332-617, 331-737.

БЕЗ ЊИХ НЕ БИСМО МОГЛИ

Активности које су овде наведене, а то је само део пословања Црвеног крста у Крагујевцу, не би могле бити толико обухватне и значајне за крајње кориснике, да се нашој Организацији, поред Црвеног крста Србије и Града Крагујевца, не јављају и не помажу, на разне начине, људи добре воље, племенити у срцу, а материјално или робно имућнији.

У протеклом четворомесечном периоду, новчаним донацијама Црвеном крсту Крагујевца помогли су:

- породица Милер из Единбурга
- Марица Бакер из Италије
- Дејвид Адис
- Подружница „Застава-Ковачница“
- Град Крагујевца
- НВО „Снага пријатељства - Амиту“
- Врх Стана из Крагујевца
- Драгана Журка из Крагујевца
- Анђела Вујошевић и Ивана Рачић из Крагујевца
- СТР „Контакт“

Робним донацијама помагали су нам:

- Comitato Aiuti di Castellanza
- Црвени крст Србије и Влада Републике Србије
- АД „Фриком“
- „Седеф“ Крагујевца
- Млекара „Meggle“
- „Итеркомерц“ Рача
- „Фиат аутомобили“ Србија
- СЗР „Seventy five I.M.G.“
- СЗР „Надалина“
- ЈКП „Зеленило“

Подршку у својим услугама и/или из свог пословања, свесрдно су нам пружили:

- Радио-телевизија Крагујевца
- Спортски центар „Парк“
- Градска агенција за саобраћај
- ПМФ - „Акваријум“
- Хор „Лицеум“
- ЈКП „Паркинг сервис“
- Фотографска радња „Фото - Ђоми“

Mere opreza na putovanjima

Dokumenta uvek nositi sa sobom.
Napraviti kopije dokumenata.

Informisati se o agenciji

Saznati brojeve telefona
ambasade i konzulata

Održavati kontakte sa porodicom

Crveni krst Kragujevca radi na prevenciji trgovine ljudima upoznavajući najugroženije grupe mladih kroz predavanja i radionice s tom problematikom. Kontakt telefon 034/332617 i 331737.